

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΕΤΟΣ 31^ο
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 235

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2019
ΣΤΑΥΡΙΤΕΣ 2019

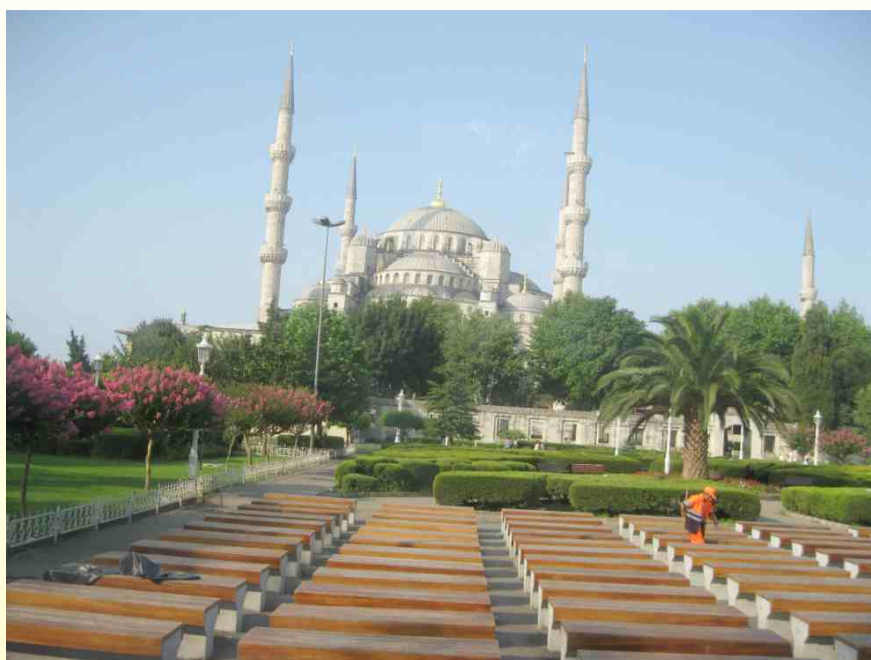
ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΟΝ ΠΟΝΤΟ

100 ΧΡΟΝΙΑ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ «Ανθεί και φέρει κι άλλο»

Σάββατο 27 Ιουλίου 2019

Τα ρολόγια των νέων αργοναυτών συντονισμένα στις 5:00 τα ξημερώματα του Σαββάτου 27 Ιουλίου 2019. Είναι η ώρα που όλοι οι ταξιδιώτες της μνήμης και όχι της λήθης συναντιούνται στην περιοχή Ελιά Βέροιας. Είναι έτοιμοι και αποφασισμένοι να κάνουν το τάμα τους πραγματικότητα. Με βαλίτσες, σακούλες, μικροαντικείμενα και πολλά όνειρα επιβιβάζονται στο λεωφορείο του γραφείου Γενικού Τουρισμού "Αχιλλέα Αλατσίδη". Η υπεύθυνη του γραφείου Έλενα Αλατσίδου ελέγχει τις αποσκευές και ο οδηγός μας Δημήτρης Κωστής, τις φορτώνει με τάξη στους χώρους αποσκευών του λεωφορείου. Ο Β' αντιπρόεδρος της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, Φιλοκλήμων Φωτιάδης μετρά και ξαναμετρά τα άτομα, υπενθυμίζει την υποχρέωσή μας να έχουμε μαζί τις ταυτότητες ή τα διαβατήρια και στις 5:20 η «σύγχρονη Αργώ» ξεκινά το ταξίδι για την «Κολχίδα». Είναι σκοτάδι και η κίνηση των αυτοκινήτων ελάχιστη τόσο μέσα στη Βέροια όσο και στην Εγνατία οδό. Στις 5:50 παίρνουμε μια κυρία από τη διασταύρωση της Αλεξάνδρειας και στις 6:25 άλλη μια από την περιοχή Δερβένι Θεσσαλονίκης. Η ώρα είναι ήδη 6:30 και η αποστολή συμπληρωμένη με 32 Αργοναύτες πλέει στους δρόμους της Εγνατίας οδού. Περνώντας πάνω από τις λίμνες Μικρή και Μεγάλη Βόλβη και στη συνέχεια τον Στρυμόνα ποταμό φτάνουμε στις 7:40 στη Μουσθένη Καβάλας, όπου σταματάμε για μισή ώρα για τα αναγκαία και ένα πρωινό καφέ.

Η ώρα είναι ήδη 8:10 και επιβιβαζόμαστε στο λεωφορείο για να συνεχίσουμε το ταξίδι. Ο καιρός υπέροχος, η ατμόσφαιρα καθαρή και οι παραλίες του Στρυμωνικού κόλπου γεμάτες από κόσμο από τις πρώτες πρωινές ώρες. Συνεχίζοντας περνάμε πάνω από την υπέροχη Καβάλα, την όμορφη Ξάνθη και Κομοτηνή. Σε λίγο φτάνουμε στα Ελληνοτουρκικά σύνορα αφήνοντας δεξιά μας την Αλεξανδρούπολη και στο βάθος το νησί της Σαμοθράκης.

Στις 10:30 η Έλενα μαζεύει τις ταυτότητες και τα διαβατήρια για έλεγχο από το Ελληνικό Τελωνείο και εμείς μέχρι τις 11:00 φωνίζουμε από τα ελληνικά duty free. Αμέσως μετά σταματάμε στο τουρκικό τελωνείο όπου λόγω έργων η διαδικασία ελέγχου κρατάει 2 ώρες με τη σχετική ταλαιπωρία, ενώ από τα ηχεία ακούγεται ο Ανέστης Μωυσής σε ομάλ σκοπούς και μας χαλαρώνει με τα όμορφα παραδοσιακά ποντιακά δίστιχα.

Μετά τα τελωνεία Κήπων και Υψάλων μπαίνουμε στην Ανατολική Θράκη. Αμέσως αριστερά βλέπουμε την κομόπολη των Υψάλων κτισμένη στον ομώνυμο κάμπο που αυτήν την εποχή είναι σπαρμένη με ηλιόσπορους, καπνά αλλά και πολλά ακαλλιέργητα εδάφη.

Η πορεία μας συνεχίζεται επί του κεντρικού δρόμου προς Κωνσταντινούπολη και βλέπουμε στα δεξιά μας την πόλη Κεσοάνη με 55.000 κατοίκους και στο βάθος τη χερσόνησο της Καλλιπόλης ενώ αμέσως μετά συναντάμε τη διασταύρωση προς Αδριανούπολη (αριστερά) και Τσανά Καλέ (δεξιά). Στις 13:00 περνάμε από τα Μάλγαρα με 52.000 κατοίκους και δεξιά η θάλασσα του Μαρμαρά με τον Ελλήσποντο, γνωστό από τον μύθο του Φρίξου και της Έλλης, αλλά και τις διαβάσεις του Ξέρξη και του Μ. Αλεξάνδρου.

Σε λίγο γύρω στις 13:40 σταματάμε στο KOSK RESTAURANT του Μουσταφά, ο οποίος μιλάει καλά τα ποντιακά και η καταγωγή του είναι από την Τόνια. Τα σουτζουκάκια με πιλάφι και ξύγαλα είναι υπέροχα και κοστίζουν συνολικά 11€. Ο φιλικός Μουσταφά περνά απ' όλα τα τραπέζια και κερνάει τσάι στους επιθυμούντες, μοιράζει χαμόγελα και ευχές. Ήταν μια καλή στάση όπου χαλαρώσαμε, φάγαμε και ξεκουραστήκαμε για μία ώρα. Από το ύψωμα που βρίσκεται το εστιατόριο βλέπουμε την πόλη της Ραιδεστού με 200.000 κατοίκους να αγκαλιάζει τον ομώνυμο κόλπο στη θάλασσα του Μαρμαρά ενώ δίπλα

ακριβώς στο φιλόξενο εστιατόριο κτίστηκε το 5άστερο ξενοδοχείο RAMADA όπου είναι γεμάτο από παιδιά που διασκεδάζουν στις πανέμορφες πισίνες του ξενοδοχείου. Στις 15:30 περνάμε πάνω από τη γενέτειρα του Αγίου Νεκταρίου, την Συλήβρια που απέχει 50χλμ. από την Κωνσταντινούπολη.

Και ενώ το μυαλό όλων μας βρίσκεται στην Κωνσταντινούπολη καθώς η Έλενα Αλατσίδου μας βομβαρδίζει με πληροφορίες για τη βασιλίδα των πόλεων και οι μισοί μισοκοιμούνται, ακούγεται ένας τρομερός θόρυβος στο πίσω δεξιό μέρος του λεωφορείου. Το εξωτερικό δεξιό λάστιχο διαλύθηκε και τα κομμάτια του λάστιχου κατέστρεψαν τα σωληνάκια αέρα του συστήματος ανάρτησης και πέδησης. Με αρκετή προσπάθεια ο Δημήτρης ελέγχει την ασφάλεια και την κίνηση του λεωφορείου. Στις 14:30 τελικά το λεωφορείο σταματάει εκτός του κεντρικού δρόμου σε ένα μαγαζί κάποιου τούρκου, ο οποίος μας βοηθά στο να βρούμε συνεργείο για να επισκευασθεί η βλάβη.

Ένα μικρότερο λεωφορείο που ήρθε σε 10 λεπτά μας οδηγεί στο ξενοδοχείο GREEN PARK στην Ασιατική Κων/πολη, όπου και θα διανυκτερεύσουμε. Αφού τακτοποιούμε τα πράγματά μας στα δωμάτια του ξενοδοχείου κατεβαίνουμε στο εστιατόριο για δείπνο, όπου τα εκλεκτά εδέσματα είναι πέραν κάθε φαντασίας και ιδιαίτερα ποιοτικά. Μπράβο τους για την υποδοχή, για την ποιότητα φαγητών και των δωματίων.

Η ώρα είναι 23:30 όταν το επισκευασμένο λεωφορείο φτάνει στο ξενοδοχείο με τον Δημήτρη και την Έλενα κουρασμένους αλλά χαρούμενους. Κάποιοι που άφησαν τα πράγματα τους ειδοποιούνται για να τα παραλάβουν. Οι περισσότεροι αργοναύτες είναι στα δωμάτιά τους για ξεκούραση καθώς το 14ωρο ταξίδι μας κούρασε όλους, ενώ κάποιοι πιο τολμηροί επιστρέφουν από κάποια κοντινή βόλτα που επιχείρησαν. Δεν υπάρχει διάθεση για κάτι περισσότερο παρά μόνο για ύπνο και ξεκούραση.

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

www.elverias.gr

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
Λάμπ. Πορφύρα 1- Πανόραμα Βέροιας
Τηλ.: 2331072060 - Fax: 2331028356
Βέροια - Τ.Κ. 59132
Email: info@elverias.gr

Ιδρυτής
+ ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Ε.Λ.ΒΕΡΟΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΠΟΥΡΤΙΔΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΜΑΡΙΑ ΣΑΛΟΝΙΚΙΔΟΥ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΙΔΗΣ Ν. & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΝΕΑ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ
ΤΗΛ. 23310 90339 - 90234

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ
Λ. Πορφύρα 1
591 32 - ΒΕΡΟΙΑ ΗΜΑΘΙΑΣ
Κωδικός 1000001

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ Ε.Λ. ΒΕΡΟΙΑΣ

Λειτουργεί καθημερινά πλην
Παρασκευής και Σαββάτου
από τις 17:00 έως τις 21:00.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

e-pontos.gr
pontostv.gr
verianet.gr
inveria.gr
alexandriamou.gr
24oresimathia.gr
pliroforiodotis.gr
laikoyra.gr
faretra.info
veriamou.blogspot.com
βεροιώτης.gr
alexandreia-gidas.gr
imathia-live.blogspot.com
blogspotanthemia.com
ammosimathia.blogspot.com
idisi-gr.blogspot.gr
arive.gr
efxinospontos.gr

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

24-08-2019

Εκπροσώπηση στην εκδήλωση που διοργάνωσε ο
Μορφωτικός Πολιτιστικός Σύλλογος Νέας
Νικομήδειας «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»

25-08-2019

Συμμετοχή του χορευτικού τμήματος της Ε.Λ.Β στο
4° φεστιβάλ παραδοσιακών χορών του Δήμου
Βέροιας

27-08-2019

Εκπροσώπηση στην ποντιακή βραδιά που
διοργάνωσε ο Σύλλογος Ποντίων Μακροχωρίου

31-08-2019

Εκπροσώπηση σε εκδήλωση του Πολιτιστικού
φιλαθλητικού ομίλου Ράχης

Κυριακή 28 Ιουλίου 2019

Η ώρα είναι 5:10. Ξυπνάω και βλέπω από το παράθυρο του δωματίου
μας την Προποντίδα. Ξημέρωσε καλά και η ατμόσφαιρα είναι καθαρή.
Το δροσερό αεράκι μας δίνει το έναυσμα ότι σήμερα η μέρα θα είναι
καλύτερη.

Στις 8:00 οι περισσότεροι είμαστε στο εστιατόριο όπου
απολαμβάνουμε το βασιλικό πρωινό που μας προσφέρει το ξενοδοχείο.
Όλοι είναι ευχαριστημένοι και τα σχόλια θετικότερα για αυτά που μας
συμβαίνουν σήμερα.

Το λεωφορείο στις 08:40 είναι μπροστά στο ξενοδοχείο όπου όλοι
μας φορτώνουμε τα πράγματά μας. Μαζί με τους συνταξιδιώτες που
σιγά σιγά επιβιβάζονται στο λεωφορείο, από σήμερα μαζί μας και η κ.
Χούλια Καβάζ, η οποία μας υποδέχθηκε από χθες στο ξενοδοχείο και μας
βοήθησε να τακτοποιηθούμε στα δωμάτια μας.

«Καλημέρα όλη μέρα», ακούγεται από τη Χούλια και αφού
βεβαιωνόμαστε ότι όλοι βρίσκονται στο λεωφορείο ξεκινάμε την προς
Ανατολάς εκστρατεία μας. Κατά την προσφιλή της συνήθεια μας
ενημερώνει για τα ιστορικά στοιχεία της περιοχής καθώς περνάμε πάνω
από την Προποντίδα όπου οι ελληνικές πόλεις Κάβζα, Χάρακας και
πολλά άλλα χωριά ήταν διάσπαρτα και η επικράτηση του ελληνισμού
ήταν απόλυτη. Εντυπωσιακή είναι η ανοικοδόμηση καθώς εκατέρωθεν
του δρομολογίου μας βλέπουμε κυρίως σπιτάκια εξοχικά, αλλά και
πολλά ΤΟΚΙ (κουτιά πολυκατοικίες). Αφήνουμε αριστερά μας την λίμνη
Κοπάτζια και δεξιά το όρος Κόρτ τεπέ ενώ βλέπουμε σε απόσταση 5
χιλιομέτρων στα αριστερά μας την κωμόπολη του Αντάπαζαρ. Η
ευρύτερη περιοχή ονομάζεται Κάρασου και περιλαμβάνει 14 χωριά,
ελληνικότατα που ιδρύθηκαν στην περιοχή γύρω στο 1870, από
έλληνες του ανατολικού πόντου. Το 1923 ερημώθηκαν ολοκληρωτικά
με την ανταλλαγή των πληθυσμών σύμφωνα με τη συνθήκη της
Λωζάνης. Η ώρα είναι 9:45 και έφθασε η στιγμή για την πρώτη στάση
μας στο εστιατόριο Ισμαήλι Γερέ όπου η εξυπηρέτηση και η ποιότητα
παροχής υπηρεσιών είναι πολύ καλή, όπως και οι τιμές. Η τιμιότητα στις
συναλλαγές είναι εντυπωσιακή αλλά και το service σε ότι ζητήσαμε
ήταν ιδιαίτερα γρήγορο. Κάποιοι νεαροί μας αιφνιδιάζουν με το
δωρεάν πλύσιμο του λεωφορείου και την ευγένειά τους.

Στις 10:20 ανεβαίνουμε πάλι στο λεωφορείο και η Χούλια
ξεναπαίρνει το μικρόφωνο. Μας εντυπωσιάζει με τις γνώσεις της και τις
πολλές λεπτομέρειες που αναφέρει για την περιοχή που διασχίζουμε, την
ιστορική ελληνικότατη Βιθυνία. Η ιστορία της περιοχής ξεπερνάει τα
3.000 χρόνια και τουλάχιστον στα 2.500 χρόνια πρωταγωνιστές των
γεγονότων οι Έλληνες. Γύρω στις 12:45 σταματάμε σε ένα συγκρότημα
εστιατορίων της εταιρείας METRO όπου πίνουμε τον καφέ μας, για να
ξεκινήσουμε πάλι στις 13:00. Σιγά σιγά ανηφορίζοντας το βουνό
αφήνουμε πίσω μας τη Βιθυνία και περνάμε στην Παφλαγονία. Η
περιοχή πήρε το όνομά της από τον Παφλαγόνα πρώτο βασιλιά της
περιοχής. Η εντυπωσιακή βλάστηση, οι καλοί δρόμοι και το παρακάθ που
έγινε για μια ώρα στη στάση του METRO, θα είναι οι αναμνήσεις μας
από την περιοχή. Ο Κωστάκης ο Καπουρτίδης έπαιξε παραδοσιακά
τραγούδια του Πόντου αλλά και «ομάλια» όπου η συμμετοχή των
αργοναυτών ήταν μεγάλη και το κέφι

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Ανακοινώνονται οι κύριες δραστηριότητες
του Συλλόγου μας για το μήνα Σεπτέμβριο.

22-09-2019

Έναρξη όλων των τμημάτων

Συμμετοχή της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας σε
εκδήλωση μνήμης μεταφοράς των
Εβραίων της πόλης μας από τους
Γερμανούς σε στρατόπεδα συγκέντρωσης

ιδιαίτερο.

Τα ιστορικά στοιχεία που μας αναφέρει η ξεναγός μας
και τα παραδοσιακά τραγούδια που ακούγονται από τα
ηχεία, θα μας συνοδεύουν μέχρι την επόμενη στάση στο
METRO, όπου μια σειρά από καταστήματα μας
υποδέχονται και μας περιποιούνται με τον παραδοσιακό
ανατολίτικο τρόπο. Τσάι, καφές και αναψυκτικά που
επιλέγουν οι ταξιδιώτες, θα καταναλωθούν με ιδιαίτερη
βουλιμία και στις 14:00 ξαναπίνουμε τον επαρχιακό
δρόμο που οδηγεί προς την Σαφράμπολη. Σε μια ώρα
περνάμε παραλιακά της πόλης KARABUK, όπου
δεσπόζει το παλαιότερο και μεγαλύτερο εργοστάσιο
παραγωγής φύλλων χάλυβα της Τουρκίας.

Χωρίς να τα καταλάβουμε πολύ γρήγορα μπαίνουμε
στην Σαφράμπολη και αμέσως με γρήγορες κινήσεις πάμε
στο ναό του Αγίου Στεφάνου, που βρίσκεται στην παλιά
πόλη, στην Ελληνική συνοικία. Η εκκλησία των
χριστιανών που μέχρι το 2015 ήταν μουσείο μετατράπηκε
σε τζαμί προκειμένου να ξηλωθούν οι αγιογραφίες και το
ιερό και να μετατραπεί σε χώρο λατρείας των
μουσουλμάνων. Στην είσοδο του ναού πάνω από την
πόρτα φαίνονται δυο επιγραφές στα ελληνικά για να
βεβαιώνουν ότι και εδώ ήταν Ελλάδα. Μέσα ο ναός
ανακαινίσθηκε ριζικά και δεν έμεινε τίποτα που να
θυμίζει ορθοδοξία. Δοκιμασίες που θα γίνουν
εντονότερες όσο κινούμαστε ανατολικά και θα
πληγώνουν τις καρδιές των αργοναυτών. Αυτή είναι η
πρώτη σκέψη μου καθώς την προηγούμενη φορά που
επισκεφθήκαμε την περιοχή, το νυν τζαμί ήταν ναός με
όλα τα στοιχεία που θυμίζουν Χριστό και ορθοδοξία.

Με όλα αυτά και αφού είδαμε το αρρεναγωγείο και το
παρθεναγωγείο που βρίσκονται στον προαύλιο χώρο του
ναού, πίσω και πλάι από το ιερό του ναού, το ρολόι
έδειχνε 16:30 όταν το λεωφορείο μας άφησε στην πλατεία
Χαμάμ, όπου τα λουτρά της πόλης λειτουργούν ακόμη.
Στα γύρω σοκάκια έχει αναπτυχθεί μια ιδιαίτερη αγορά,
με τους τουρίστες να ανεβοκατεβαίνουν στους δρόμους,
να απολαμβάνουν κάποιο τσάι ή καφέ και κάποιοι να
προτιμούν το φημισμένο παγωτό καϊμάκι.

Γύρω στις 18:30 βρισκόμαστε στο BAGLAR SARAY
OTEL όπου μας υποδέχονται φιλικά, τρώμε καλά και
απολαμβάνουμε τα όμορφα δωμάτια του
τρίστου ξενοδοχείου. Μετά το δείπνο
το σύνολο της μεγάλης παρέας που ήδη
αρχίσαμε να είμαστε πιο φιλικόι και
χαλαροί μεταξύ μας, μαζευόμαστε στο
χώρο εκδηλώσεων του ξενοδοχείου. Το
παρακάθ το οδηγεί ο πρόεδρος της Λέσχης
υπό τους ήχους της λύρας του Κωστάκη
Καπουρτίδη. Η μεγάλη παρέα
τραγουδάει, χορεύει, χαιρείται και
διασκεδάζει με γνήσια αγάπη και σεβασμό
για όλους και από όλους και ταξιδεύει
νοερά μέχρι την Τραπεζούντα. Γύρω στις
12:00 τα μεσάνυχτα και αρκετά πωμένοι
μα πιο πολύ κουρασμένοι, οδηγούμαστε
στα δωμάτια μας για λίγη ξεκούραση,
κάτω από την υπέροχη δροσιά και την
απόλυτη ησυχία που επικρατεί στην
περιοχή.

Δευτέρα 29 Ιουλίου 2019

Ξημερώνει ακόμη νωρίτερα. Οι νέοι
αργοναύτες από πολύ νωρίς κινούνται
εντός και εκτός ξενοδοχείου. Γύρω στις
07:30 παίρνουμε το πρωινό μας που είναι
και σήμερα ιδιαίτερα πλούσιο και στις
08:30 παίρνουμε το δρόμο για την

Κασταμονή, την πρωτεύουσα των Κομνηνών. Κινούμαστε ανάμεσα σε καταπράσινα βουνά, μικρά ποταμάκια και ξηροποτάμους, δέντρα και εκτάσεις με χαμηλή βλάστηση σε όλη τη διαδρομή. Η Χούλια μας υπενθυμίζει ότι μπήκαμε για τα καλά στην αρχαία Παφλαγονία και σε λίγο θα μπούμε στα όρια του Δυτικού Πόντου.

Γύρω στις 10:30 μπήκαμε στην πόλη της Κασταμονής και αφού κάναμε μια βόλτα με το λεωφορείο, καταλήξαμε στο parknak πάνω από τη Νομαρχία. Κάποιοι που έχουν επισκεφθεί την πόλη πολλές φορές, προτιμούν να κάνουν μια βόλτα για καφέ ή ψώνια. Γύρω στους 20 αργοναύτες ακολουθούν τη Χούλια στο ύψωμα που βρίσκεται πίσω από το κτίριο της Νομαρχίας και από εκεί βλέπουν την Παπαζόγλειο σχολή, τον παλιό ιερό ναό που τώρα είναι τζαμί και βέβαια τα τείχη των Κομνηνών που διατηρούνται σε άριστη κατάσταση. Αφού ενημερωθήκαμε για όλα τα παραπάνω κατευθυνθήκαμε στο τοπικό ιστορικό μουσείο όπου όλα τα εκθέματα έχουν σχέση με τους 3.500 Έλληνες που ζούσαν εδώ μέχρι το 1923. Οι φύλακες του μουσείου και οι ξεναγοί του ήταν φιλικοί μαζί μας και σιγά σιγά καταλαβαίνουμε ότι και εδώ μυρίζει Ελλάδα. Ακολουθεί βόλτα, καφέδες και ψώνια στο κέντρο της πόλης και πρωτεύουσας των Κομνηνών και όλοι σχολιάζουμε θετικά την καθαριότητα και ευταξία που επικρατεί σε όλη την πόλη. Η ώρα όμως είναι 12:30 και ήρθε η ώρα να ξεκινήσουμε για τον επόμενο σταθμό μας, την πρώτη αποικία που έκτισαν οι Έλληνες στον Εύξεινο Πόντο, την Σινώπη. Η διαδρομή μας στο όρος Ντεμιρτζή είναι εύκολη και γρήγορα φτάνουμε στις 13:10 στην Πομποιούπολη (TASKOPRU), γνωστή για τα σκόρδα της.

Στις 15:15 φτάνουμε στη Σινώπη περνώντας μέσα από το όρος Ντεμήρ νταγ, που μας ταλαιπώρησε αρκετά λόγω του υψομέτρου και του δύσκολου δρόμου. Η παραλιακή πόλη είναι ήσυχη, όμορφη και πραγματικά μας εντυπωσιάζει η εκρηκτική ανοικοδόμηση της. Οι δύο εκκλησίες που υπήρχαν στην πόλη, του Αγίου Κωνσταντίνου και της Παναγίας της Ευαγγελίστριας έχουν εξαφανισθεί ολοκληρωτικά. Το αρχαιολογικό μουσείο, το αρρεναγωγείο και το παρθεναγωγείο θα είναι οι χώροι που θα επισκεφθούμε και θα διαπιστώσουμε για άλλη μια φορά την ύπαρξη του Ελληνισμού και σε αυτήν την περιοχή. Τα τείχη της πόλης που διατηρούνται σε καλή κατάσταση δεσπόζουν στην κεντρική πλατεία όπου καθόμαστε μέχρι τις 18:00 για τα αναγκαία. Στη συνέχεια αναχωρούμε για την Αμισό, την μετονομαζόμενη Σαμψούντα. Οι εντυπώσεις μας από την Σινώπη είναι ευχάριστες, καθώς παρά τον άνεμο που φυσά οι ντόπιοι κάτοικοι τριγυρνούν σε όλη την πόλη και στις πλατείες όπου το παραδοσιακό τους τοαί δεν λείπει από κανένα τραπέζι.

Φεύγοντας για τον επόμενο προορισμό μας «νουνίζουμε» τον άτυχο τον Διογένη τον Σινωπέα που μας περίμενε με το φανάρι στα χέρια στην είσοδο της πόλης και «ατόσα χρόνια αραεὺ να ευρίκ ἄνθρωπο. Εθάρω ατοί μέρ επέμνανε οπίσ' οι Τουρκάντ, ἄνθρωποι κ' είναι».

Κινούμαστε στη συνέχεια παραλιακά σε καινούριους δρόμους που φτιάχτηκαν τα τελευταία χρόνια. Η έντονη βλάστηση στα δεξιά του δρόμου και η Μαύρη θάλασσα μας συντροφεύουν σε όλη τη διαδρομή καθώς περνάμε από τη θρυλική Πάφρα, όπου οι Παφραίοι άλλαξαν τη γλώσσα τους αλλά ποτέ δεν απαρνήθηκαν την Ορθοδοξία. Είναι η πόλη που πλήρωσε με πολύ αίμα και χιλιάδες νεκρούς το αντάρτικο του Δυτικού Πόντου.

Ήταν θέλημα Θεού και έτσι έγινε, τα τελευταία λόγια των γυναικών που έπεσαν στο γκρεμό (χορόν θανατι λάγγεμαν) για να γλυτώσουν από τα χέρια των αλλόθρησκων.

Η ώρα είναι 19:45 όταν μπαίνουμε στην πόλη της Αμισού, η οποία αριθμεί 600.000 κατοίκους και πραγματικά μας εντυπωσιάζει με την καθαριότητα και το μέγεθός της. Αφού αφήσαμε τις αποσκευές μας στα δωμάτια, ανηφορίζουμε στο roof garden για το δείπνο μας, που σήμερα δεν είναι ιδιαίτερα πλούσιο, αλλά είναι πολύ γευστικό και ποιοτικό. Αμέσως μετά στο ισόγειο του ξενοδοχείου συναντάμε τον Μιχάλη από τη Θεσσαλονίκη που μαζί με κάποιους ντόπιους φίλους πίνουν το βραδινό τοαί τους. Ο Μιχάλης είναι δάσκαλος και τα τελευταία 12 χρόνια έρχεται στη Σαμψούντα, τόπο καταγωγής των προγόνων του, όπου μένει, ερευνά και καταγράφει ότι έχει σχέση με τον Πόντο. Στην παρέα του είναι και ο Γιουσούφ ο οποίος μιλάει Ελληνικά και είναι απόγονος μουσουλμάνων που έφυγαν από τη Χρυσούπολη με την ανταλλαγή των πληθυσμών του 1923. Είναι έξυπνος, φιλικός και με πολλές γνώσεις για το θέμα της ανταλλαγής πληθυσμών αλλά και της Ελλάδας γενικότερα. Καθίσαμε πάνω από δύο ώρες με την νέα παρέα ενώ οι περισσότεροι συνταξιδιώτες μας βγήκαν στην πόλη για ψώνια, βόλτες ή φαγητό καθώς όπως προανέφερα το φαγητό μας ήταν σχετικά φτωχό. Γύρω στα μεσάνυχτα οι παρέες διαλύονται και ο Μορφέας μας περιμένει στα δωμάτια μας για να μας ξεκουράσει.

Τρίτη 30 Ιουλίου 2019

Έφτασε η ημέρα που όλοι περιμέναμε. Σε λίγες ώρες θα είμαστε στην πρωτεύουσα των Ελλήνων του Πόντου. Το μπουφέ στον τελευταίο όροφο του ξενοδοχείου σήμερα είναι ιδιαίτερα πλούσιο και οι αργοναύτες χαρούμενοι και με καλή διάθεση. Ο καιρός δροσερός με χαμηλές θερμοκρασίες για την εποχή και η πρωινή ξενάγηση στην πόλη της Αμισού γίνεται μέχρι τις 10:00 με άνεση και ευκολία. Ο δρόμος των τραπεζών με κυρίαρχες τις Τράπεζες Αθηνών και την Κρατική Τράπεζα της Τουρκίας, είναι τα πρώτα οπτικά μας ερεθίσματα, ακολουθούν το ρολόι, το τοινάκειο λύκειο και δημοτικό, οι οικίες Μπόλογλου και αρκετές άλλες στην άνω ελληνική συνοικία, μας υπενθυμίζουν ότι και εδώ μεγαλούργησε ο ελληνισμός. Η ελληνική όπερα στο ομώνυμο κτίριο, οι καπναποθήκες και άλλα μεγάλα εμπορικά καταστήματα δεν μπορούν να ξεφύγουν από τα βουρκωμένα μάτια μας. «Εγομώθαν τ' οματ αμ», λέει ο Κωνσταντίνος, «απίστευτο» λέει ο Δαμιανός που πρώτη φορά συναντούν μαζί μας στην προηγούμενη διαδρομή τον άγνωστο τούρκο Ιωσήφ. Ξαφνικά ένας νεαρός περίπου τριάντα ετών με ωραία ποντιακά χαρακτηριστικά και μούσι μας σταματάει και ρωτά : «Από που είστε;» From Greece του απαντώ αμέσως. «Εγώ είμαι ασήν Τραπεζούντα, το μαγαζί Vodafone εν τερόν». Ηλεκτρικό ρεύμα μας διαπερνά καθώς μιλάμε μαζί του πάνω από πέντε λεπτά σε άπταιστα ποντιακά και του υποσχόμαστε ότι θα τον επισκεφθούμε σε επόμενο ταξίδι μας καθώς πρέπει να αναχωρήσουμε για τη γενέτειρά του. Η πρώτη επαφή με μια νέα πραγματικότητα που θα συναντούμε από εδώ και πέρα μας χαροποιεί και η βόλτα που κράτησε σχεδόν δυο ώρες δεν μας κούρασε, αλλά μας έδωσε χρόνο για χρήσιμες συζητήσεις, για πολλά θέματα.

Στις 10:15 ξεκινάμε για να συναντήσουμε το χωριό

Τσαρτοσαμπάς, αμέσως μετά την κωμόπολη Θέρμη, όπου μένει ο φίλος μας Εσρέφ ο φουρουτζής με την οικογένειά του και τον αδελφό του Ρεμζή που ήρθαν από τα Σούρμενα. Στις 11:20 φτάνουμε στο ULUSOY εστιατόριο με πόντιους ιδιοκτήτες και ιδιαίτερα φιλικούς. Εδώ μας περιμένει η περίφημη αμαζόνα στην είσοδο του πεντακάθαρου εστιατορίου και με το τόξο της μας δείχνει το δρόμο για την πρωτεύουσα, την πρωτεύουσα των Ελλήνων του Πόντου, την μοναδική χιλιотραγουδισμένη πόλη των ονείρων μας. Επί 20 λεπτά η λύρα και ο χορός των αργοναυτών ξεσηκώνει το φιλόξενο εστιατόριο «με ομάλια και τίκια» που χαίρονται όλοι.

Στις 12:00 ξαναπιάνουμε τον παραθαλάσσιο δρόμο και ο Ανέστης Μωυσής ακούγεται ξανά από τα ηχεία για να ξεσηκώσει τα κορίτσια που κάθονται στις τελευταίες θέσεις του λεωφορείου, οι οποίες χορεύουν και μας συμπαρασύρουν όλους με το κέφι τους. Σε λίγο βλέπουμε δεξιά το καμένο Τοάμπασιν και επανερχόμαστε στην πραγματικότητα. Ακολουθεί η κωμόπολη Οινόη με το ναό του Αγίου Νικολάου και τους πόντιους που ζούσαν εδώ να έχουν εξαφανιστεί από αυτόν τον τόπο πριν 100 χρόνια. Το τοπίο είναι μαγευτικό καθώς στα δεξιά μας υψώνονται τα ποντικά όρη με πυκνή βλάστηση από πολλά δέντρα και φουντουκίες, ενώ αριστερά μας απλώνεται ο Εύξεινος Πόντος που σήμερα είναι ιδιαίτερα φιλικός με τους κολυμβητές να απολαμβάνουν τις καλοκαιρινές τους διακοπές. Στις 13:15 φτάνουμε στο Ιασώνειο ακρωτήριο όπου δεσπόζει ο αναπαλαιωμένος ναός του Αγίου Νικολάου. Μετά από μια σύντομη ξενάγηση από τη Χούλια για την ιστορία του τόπου κατηφορίζουμε για τα φιλόξενα νερά του Πόντου κοντά στο φάρο που λειτουργεί και σήμερα. Δεκαπέντε αργοναύτες μπαίνουν χωρίς να το σκεφθούν, για να φωτισθούν από το δεξάμενο(νουνό) τους τον Πάντσο που με ιδιαίτερο τρόπο φωτίζει και ονοματοδοτεί με ποντιακά ονόματα τους τολμηρούς της παρέας. Έθιμα και παραδόσεις αιώνων ξαναεπαναλαμβάνονται...

Η ώρα όμως περνάει γρήγορα. Είναι ήδη 13:45 και ξεκινάμε για τον τελικό προορισμό μας. Στις 14:30 περνάμε από τα Κοτύωρα (Ορντού) όπου βλέπουμε μεγάλη ανοικοδόμηση αλλά και δεκάδες λούόμενους καθώς η θερμοκρασία ξεπερνά τους 32οC. Στις 15:30 φτάνουμε στην πόλη του κερασίου και του φουντουκιού. Όλα τα γύρω υψώματα είναι γεμάτα φουντουκίες και η πόλη έχει έντονη κίνηση αυτοκινήτων και ανθρώπων. Διασχίζουμε τη νέα πόλη της Κερασούντας για να φθάσουμε στην παλιά που δεσπόζει το σπίτι του τραπεζίτη και μετέπειτα δημάρχου της πόλης μέχρι το 1923, Κ. Κωνσταντινίδη. Στην παλιά πόλη η ελληνική συνοικία ονομάζεται Κόκκαρη όπου ακόμα και σήμερα είναι γεμάτη με ελληνικά αρχοντικά, που τα περισσότερα έχουν συντηρηθεί και κατοικούνται. Σε αυτήν τη συνοικία βρίσκεται ο ναός του Αγίου Νικολάου ο οποίος πριν λίγα χρόνια μετετράπη σε μουσείο. Ο ναός έχει στον τρούλο του τον παντοκράτορα ενώ στον προαύλειο χώρο είναι το σπίτι του παπά. Μετά την επίσκεψή μας στα παραπάνω μπαίνουμε μέσα στη γειτονιά για να

θαυμάσουμε τα ελληνικά αρχοντικά, να επισκεφθούμε και να δούμε από μέσα το ημιγυμνάσιο Κερασούντας και στο τέλος 3-4 άτομα να πάρμε στο αρχοντικό του Παναγιώτη Αλεξανδρίδη, που δυστυχώς ήταν κλειστό καθώς ο ιδιοκτήτης του έλειπε. Μέχρι τις 17:00 κινηθήκαμε γύρω από την κεντρική πλατεία της Κερασούντος για να φάμε, να περπατήσουμε και να αγοράσουμε τα περίφημα φουντούκια Κερασούντας.

Στις 17:00 το λεωφορείο βρίσκεται στο δρόμο και όλοι μας ανυπομονούμε να δούμε την πρωτεύουσα. Το νησάκι της Αρετιάς βρίσκεται στα αριστερά μας, ένα χιλιόμετρο μέσα στη θάλασσα και η πόλη Κασσιόπη που είναι πλέον κολλημένη με την Κερασούντα θα είναι στοιχεία που θα θυμόμαστε από την περιοχή. Άλλο ένα γεγονός όμως εξελίσσεται στη συνοικία Κόκκαρη μπροστά στα μάτια του Νίκου, του Κώστα και της Αλέκας. Ένας τούρκος με την οικογένειά του μας ρωτά τι ψάχνουμε και από πού είμαστε. Η απάντησή μας είναι η αφορμή για αγκαλιές

και θερμές χειραφίες καθώς μας λέει ότι αυτός είναι από την Κοζάνη. Η ζωή είναι τόσο περιεργή και ιδιαίτερη. Ο τούρκος φίλος είναι μια ίδια ιστορία της δικής μας περιπέτειας από την άλλη όμως μεριά. Παρόμοιες ιστορίες θα ζήσουμε όλοι καθώς ερχόμαστε σε περιοχές όπου θα βρούμε πολλούς πόντιους, απόγονους των γενοκτονημένων προγόνων μας αλλά και απογόνους τούρκων της ανταλλαγής. Η πορεία μας είναι ευχάριστη καθώς τα πλούσια σε πράσινο βουνά, οι καλοί δρόμοι, οι γεμάτες θάλασσες, η όμορφη πόλη της Τρίπολης και τα χωριά ή τα μεμονωμένα σπίτια, μας δείχνουν ότι πλησιάζουμε στην πόλη των Κομνηνών. Καθώς μπαίνουμε στα Πλάτανα η κίνηση πυκνώνει και η Τραπεζούντα είναι πλέον μπροστά μας.

Η πόλη όπου οι πρόγονοί μας μεγαλούργησαν δημιουργώντας πολιτισμό και συμβιώνοντας επί 27 αιώνες με ανθρώπους άλλων θρησκειών και πεποιθήσεων μας υποδέχεται με ελαφρύ αεράκι και αρκετή υγρασία.

Τραγουδώντας κάποιοι συνοδοιπόροι ενώ άλλοι κλαίγοντας, πατάμε τα ιερά χώματα της Τραπεζούντας και έτσι πραγματοποιείται το τάμα μας για να τιμήσουμε τους αδικωμένους παππούδες μας, ειδικά φέτος που συμπληρώνεται ένας αιώνας από την γενοκτονία τους. Το ξενοδοχείο USTA PARK είναι η φωλιά μας για τις επόμενες τέσσερις μέρες και αυτό μας αναπαύει καθώς οι συνεχείς μετακινήσεις μας κούρασαν. Το USTA PARK δεν θυμίζει το παλιό πλούσιο και φιλόξενο ξενοδοχείο των προηγούμενων χρόνων καθώς άλλαξε ιδιοκτήτη και όλα είναι πιο φτωχά και συμμαζεμένα. Αφήνουμε τις αποσκευές μας στα δωμάτια και μετά το δείπνο ξεχυνόμαστε στην πόλη. Άλλοι προς την πλατεία Μείνταν, άλλοι στην παραλία της Δαφνούντας και άλλοι στην αγορά. Στην πλατεία συναντάμε πολύ κόσμο και μια μεγάλη ιδιαίτερη παρέα που παίζει σκοπούς καραντενίζ αλλά και κάποια στιγμή χόρεψαν τον πυρρίχιο. Απίστευτο και όμως αληθινό. Πολλοί μοιάζουν με εμάς και μας κοιτούν με ενδιαφέρον. Κάποιοι παλιοί μας φίλοι όπως ο Μπαϊράμ και ο Φαχρεντίν μας επισκέπτονται και συμμετέχουν μαζί μας στο παρακάθ που ακολουθεί στον 1ο όροφο του ξενοδοχείου. Το άφθονο τοίπουργο και οι μπύρες μας φέρνουν σε εφορία ψυχής και σε συνδυασμό με την παρουσία μας στο φυσικό μας χώρο, ξεφαντώνουμε με επιτραπέζιους σκοπούς.

Σε λίγες ώρες όμως ξημερώνει καθώς η ανατολή εδώ θα γίνει στις 5 και γι' αυτό η μεγάλη παρέα σιγά-σιγά διαλύεται, για λίγη ξεκούραση με δεδομένο ότι αύριο είναι η πιο σημαντική ημέρα της εκδρομής, αφού θα πάρμε να τιμήσουμε τη μητέρα μας, την Καμπάνα του Πόντου, την Μεριέ Μανά, την Παναγία Σουμελά του Πόντου.

Τετάρτη 31 Ιουλίου 2019

Ναι στις 5 ο ήλιος φαίνεται δειλά-δειλά καθώς πριν από λίγο έβρεξε για μισή ώρα και η ατμόσφαιρα είναι πολύ υγρή. Όλοι μας κατεβαίνουμε για πρωινό και κατάλληλα ντυμένοι καθώς το προσκόνημά μας στην Παναγία θα γίνει σε λίγο.

Μαζί μας στο λεωφορείο είναι σήμερα και ο Μπαϊράμ.

Το μικρό ελληνόπουλο (ποντιακής καταγωγής) που χαίρεται με την παρουσία μας και προσπαθεί να μιλήσει με όλους μας, θα μας εντυπωσιάσει με την άριστη γνώση της ποντιακής διαλέκτου.

Στις 9 το πρωί το λεωφορείο ξεκινάει για το ιστορικό μοναστήρι που μένει ριζωμένο στα βουνά της Ματσούκας 17 αιώνες (386μ.Χ.) για να μας θυμίζει ότι η ορθοδοξία μεγαλούργησε στα αλησμόνητα χώματα των παππούδων μας. Στα 2 χιλιόμετρα από το λιμάνι της Δαφνούντας, στρίβουμε δεξιά προς το εσωτερικό για να βρούμε στο δρόμο μας το αρχαίο Δικαιοσύμιον ή Καρυές την μετέπειτα πόλη Μάτσκα. Αγνώριστη πραγματικά η πόλη που μέσα σε δέκα χρόνια λόγω ανοικοδόμησης και άλλων εμπορικών δραστηριοτήτων θυμίζει κωμόπολη.

Το ξακουστό μοναστήρι βρίσκεται καρφωμένο στο όρος Μελά από το 386 μ.Χ. όταν οι πρώτοι ιδρυτές του Σωφρόνιος και Βαρνάβας Αθηναίοι μοναχοί έφεραν την εικόνα της Παναγίας της Αθηνιώτισσας κατ' εντολή της ίδιας της Μεριέ Μανά. Μετά από κάποιες γρήγορες φωτογραφίες άλλοι με τα dolmuş (μικρολεωφορεία) και άλλοι από το πέτρινο μονοπάτι θα βρεθούμε γύρω στις 10:30 στην είσοδο του μοναστηριού. Οι Τούρκοι που βρίσκονται εδώ καθώς και άλλοι τουρίστες θα κάνουν και αυτοί ότι και εμείς, δηλαδή θα προσκυνήσουμε την Παναγιά, θα ανάψουμε κεριά, θα χορέψουμε στην είσοδο της μονής και το προσκόνημά μας θα κορυφωθεί όταν μπούμε μέσα στο μοναστήρι. Εκεί τα έργα που γίνονται

είναι η αιτία που μας αφήνουν να τραβήξουμε φωτογραφίες μόνο από την είσοδο της μονής. Η παρέα που πήγε με τα πόδια από το μονοπάτι τραγούδησε καθ' όλη την επιστροφή και η κάθοδος ήταν πιο διασκεδαστική μετά την όμορφη εμπειρία μας.

Στις 12:30 παίρνουμε το δρόμο για το Τσιβεσλούκ, τη Μάτσκα των Ποντίων όπου κάνουμε μια στάση για να δούμε την κωμόπολη από κοντά. Όλοι μαζί πλέον συζητάμε για την επίσκεψή μας στο μοναστήρι και οι εμπειρίες αυτές θα μας συνοδεύουν τις επόμενες ημέρες αλλά και σε όλη μας τη ζωή.

Κατηφορίζοντας το παζάρι της πόλης, η πυκνή κίνηση των αυτοκινήτων μας επιβάλλει να συνεχίσουμε χωρίς στάση για το γεφύρι της τριχας. Εκεί οι αργοναύτες μετά από κάποιες φωτογραφίες και βίντεο θα χορέψουν πάνω στο περίφημο γεφύρι το σχετικό διπάτ, (στην γέφυραν – στην γέφυρα) και θα θυμόμαστε για πάντα τα ορμητικά νερά του Πυξίτη, που δίνει ζωή στη γύρω περιοχή και χύνεται ανατολικά της πόλης της Τραπεζούντας.

Το λεωφορείο με τους περισσότερους συνταξιιδιώτες στη συνέχεια θα μεταβεί στη κωμόπολη Πλάτανα για φαγητό και στη συνέχεια στο ξενοδοχείο για ξεκούραση. Κάποιοι όμως δεν λένε να ησυχάσουν. Θα κινηθούν στα χωριά της Γαλιαινας (Λιβάδια, Όλασα, κλπ) κάτω από το μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου του Περιστερώτα, όπου θα επισκεφθούν τα ιδιαίτερα χωριά κάποιων αργοναυτών, για να δουν τα ιερά χώματα των προγόνων μας αλλά και να τραγουδήσουν με τους ντόπιους κατοίκους των χωριών, όπως έγινε στη Γαλιαινα, παραδοσιακούς σκοπούς και να χορέψουν όλοι μαζί σαν γνήσια αδέρφια. Στο χωριό Λιβάδια βρήκαμε κατεστραμμένο το σπίτι του Αχιλλέα Αλατσιδή από όπου πήραμε μαζί μας μικροαντικείμενα που ήταν θαμμένα για 100 χρόνια και θα αποτελούν κειμήλια στη λέσχη.

Μόλις επιστρέφουμε στο ξενοδοχείο κάποιοι πηγαίνουν για ξεκούραση αλλά γύρω στους δέκα αργοναύτες ξεκινάμε μαζί με τον ξεναγό μας να δούμε το Φροντιστήριο της Τραπεζούντας και το κτίριο της Μέριμνας Ποντίων Κυριών. Το φροντιστήριο είναι πλέον το τοπικό πανεπιστήμιο και το κτίριο της Μέριμνας Ποντίων Κυριών μια σύγχρονη καφετέρια.

Όταν τελειώνει η σχετική ενημέρωση η ώρα είναι 19:00 και οι αργοναύτες επιστρέφουν για το δείπνο στο ξενοδοχείο ενώ ο πρόεδρος με τη σύζυγό του Βάσω, πηγαίνουν να επισκεφθούν τη γειτονιά του παππού του Νίκου στα εξώτεια, κοντά στο Μείντάνι και στην παραλία της πόλης. Η παλιά γειτονιά του παππού Νίκου είναι πλέον ένα μικρό εμπορικό κέντρο, όπου βρίσκεις τα πάντα σε ιδιαίτερα καλές τιμές.

Η επόμενη ημέρα θα είναι δύσκολη καθώς είναι η ημέρα επίσκεψης των ιδιαίτερων πατρίδων μας.

Πέμπτη 1 Αυγούστου 2019

Όλοι μας είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι καθώς από την προηγούμενη ημέρα κανονίσαμε τα δυο γκρουπ που θα επισκεφθούμε τα χωριά μας. Μετά το πρωινό γρήγορα-γρήγορα μπαίνουμε στο δρόμο. Το πρώτο γκρουπ έφυγε για το Καρς στις 6 το πρωί, ενώ το δεύτερο στις 8 για τα χωριά της Σάντας και το Σταυρίν. Οι εμπειρίες όλων μας από αυτό το προσκόνημα είναι ιδιαίτερες. Τα σπίτια μας, τα ταφία μας, τα παρχάρια, οι βρύσες, όλα όσα μας διηγήθηκαν οι προγονοί μας είναι εδώ στον αλησμόνητο Πόντο και μας περιμένουν. Πώς να μην κλάψουμε, πώς να μην χαρούμε, πώς να μην θυμώσουμε και πόσα άλλα συναισθήματα περνούν από τις καρδιές και το μυαλό μας.

Το γκρουπ για το Κάρς είναι πραγματικά ευτυχισμένο καθώς τα χωριά Χάσκιοϊ και Σιντισκόμ είναι φέτος πιο όμορφα, πιο καθαρά και φιλικά μαζί μας.

Το γκρουπ για τα χωριά της Σάντας είναι χωρισμένα σε δύο ομάδες με δύο dolmus. Στο ένα είναι οι πειρατές της καρδιάς μας. Ντυμένοι με τις παραδοσιακές φορεσιές ο Μπάμπης και ο Πάντσος με τη συνοδεία του Κωνσταντίνου στη λύρα, στο τουλούμ και το γαβάλ, θα αλώσουν τα ιερά χώματα της Σάντας, της Ίμερα, της Κρώμνης και του Σταυρίν χορεύοντας πιτσάκ χορόν(μαχαίρια) και τον Πυρρίχιο(σέρα) αλλά και Ομάλια και Τίκια μαζί με όλους τους φίλους και μέλη της Λέσχης που επιστρέφουν στις ρίζες τους μέσα από αυτό το προσκόνημα ψυχής.

Στη γέφυρα του Γιάμπολη ποταμού κοντά στην κατεστραμμένη χαμελέτε, εκεί που ο δρόμος ανηφορίζει αριστερά για να βρούμε το χωριό των Ζουρνατοσάντων και δεξιά πηγαίνει προς τα άλλα έξι χωριά μας, θα κάνουμε την πρώτη στάση, εντυπωσιασμένοι από το ευχάριστο τοπίο, πραγματικά αλπικό, και έκθαμβοι από την μοναδική ομορφιά των χωριών και των βουνών μας. Τα χωριά Πιστοφάντων, Τερζάντων, Ισχανάντων και όλα τα υπόλοιπα, θα μείνουν καλά χαραγμένα στο μυαλό μας για το υπόλοιπο της ζωής μας. Καλό θα είναι να μεταφέρουμε τις εμπειρίες αυτές και στους απογόνους μας για να σπείρουμε το σπόρο που θα φυτρώσει, εν

καιρώ. Η επτάκωμος Σάντα μένει και σήμερα αγέρωχη και αλώβητη από το πέρασμα του χρόνου.

Το γυναικείο μοναστήρι του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου στα Ίμερα, το χωριό Ίμερα, το χωριό Κρώμνη όπου η Ε.Λ. Βέροιας έτοιμασε ένα βίντεο για το Γιώργο Τσαρτλίδη (Τοάρτιλο) που κατάγεται από εδώ, το χωριό Σταυρίν που είναι η ιδιαίτερη πατρίδα μου καθώς και του Μανώλη και του Παναγιώτη. Εδώ στο Σταυρίν θα δούμε το ναό των Αγίων Θεοδώρων, το σπίτι του παπά Δημήτρη Παπαδόπουλου, τελευταίου παπά του χωριού αλλά και τα σπίτια των παππούδων μας. Οι ντόπιοι κάτοικοι είναι

φιλικόι μαζί μας και μας υποδέχονται με χαρά. Αμέσως μετά θα πάμε προς το Χαμοϊκιοϊ όπου στο εστιατόριο του Φαχρεντίν θα φάμε καλά και φθηνά γ ν ή σ ι α παραδοσιακά ποντιακά φαγητά (φασούλια με λάχανα, χαβίτες, ξ ύ γ α λ α , ρυζόγαλο, κλπ).

Φ τ ά ν ο ν τ α ς γύρω στις 20:00 στο ξενοδοχείο θα α φ ή σ ο υ μ ε τ α πράγματά μας και γ ρ ή γ ο ρ α θ α

κινηθούμε σε διάφορες κατευθύνσεις άλλοι για βόλτα, πολλοί για ψώνια και διασκέδαση και άλλοι για κάποιο τσάι ή καφέ στην πλατεία Μείντάν όπου χιλιάδες κόσμου ανεβοκατεβαίνει και απολαμβάνει κάποιο ρόφημα ή έδεσμα. Απίστευτος κόσμος, μυρμήγκια πραγματικά. Μια πλατεία που βουίζει όλο το 24ωρο. Αυτό γίνεται και τις τρεις μέρες που βρισκόμαστε εδώ. «Άρτος και θεάματα» λέτε να γίνεται και εδώ;

Μια σκέψη για παρακάθ αλλά και οτιδήποτε άλλο προτάθηκε, δεν υλοποιήθηκε καθότι η κούραση της ημέρας μας νίκησε και το πνεύμα παραδόθηκε στη θέληση του σώματος. Καληνύχτες και ευχές κ α ι ό λ ο ι οδηγούμαστε στα δωμάτιά μας για να συναντήσουμε το Μορφέα.

Παρασκευή 2 Αυγούστου 2019

Ο καιρός είναι υγρός και η ατμόσφαιρα πολύ υγρή. Η ημέρα πραγματικά ξεκινάει δύσκολα αφού γύρω στις 8 η έντονη βροχόπτωση μας προβληματίζει για την υλοποίηση του προγράμματός μας.

Τελικά μετά το σχετικά φτωχό πρωινό του ξενοδοχείου παίρνουμε τον παραλιακό δρόμο προς τα Σούρμενα. Η κωμόπολη Γέμουρα, ο Γιάμπολης ποταμός όπου χθες στρίψαμε για Σάντα, και ο φιλόξενος Εύξεινος Πόντος, μας συντροφεύουν μέχρι τα Σούρμενα. Εδώ θα επισκεφθούμε το παλιό σχολείο των Σουρμενών που τώρα λειτουργεί ως εργοστάσιο παραγωγής τσαγιού. Η ξεναγός μας η Χούλια, όμορφη όπως πάντα, χαρούμενη που ήρθε μαζί μας στην αποστολή προς τη Σάντα και με ευχάριστη διάθεση, μας χαιρετά με το ολόγκαν «Καλημέρα, όλη μέρα», και αμέσως ξεκινά την ενημέρωση για την περιοχή. Ο Όφης ποταμός που γλείφει την όμορφη πόλη με την παλιά ονομασία Πιτυούσα, τρέχει με μεγάλη ταχύτητα για να συναντήσει τα νερά της Μαύρης θάλασσας. Η περιοχή του Όφης είναι γεμάτη με ποντιόφωνα χωριά γεμάτα παλιές εκκλησίες και μοναστήρια. Εδώ οι Πόντιοι Έλληνες έχασαν την πίστη τους αλλά δεν ξέχασαν τη γλώσσα τους, την γλώσσα που μιλούν μέχρι σήμερα. Το χωριό Κατοχώρι (Τσαϊκάρά) είναι μπροστά μας, όπου όλοι οι ντόπιοι κάτοικοι μιλούν πολύ καλά τα ρωμαϊκά (ποντιακή διάλεκτο). Μας εντυπωσιάζει που οι απότομες πλαγιές των γύρω υψωμάτων είναι γεμάτες από φυτείες τσαγιού, όπου Τούρκοι και Τουρκάλες τα μαζεύουν με ιδιαίτερη ευκολία, σκαρφαλωμένοι σαν αγριοκάτσικα. Το ποτάμι που κινούμαστε κάποτε δεξιά και κάποτε αριστερά έχει ελάχιστο νερό και διασχίζει την εύφορη κοιλάδα, όπου εκατέρωθεν είναι χτισμένα σπίτια. Σε λίγο σταματάμε στο χωριό Κατοχώρι (Τσαϊκάρά) και εκεί συναντούμε απογόνους των Ελλήνων Ποντίων που έμειναν εδώ για να μας θυμίζουν την ελληνικότητα και αυτού του τόπου. Οι κάτοικοι ιδιαίτερα φιλόξενοι και ομιλητικοί αλλά το χωριό σε κακή κατάσταση από άποψη καθαριότητας και οικοδόμησης. Στις 12:00 θα ξεκινήσουμε για το Σάραχο, την όμορφη λίμνη Ουζούν Γκιόλ όπου θα φθάσουμε σε μισή ώρα. Ο καιρός είναι πολύ καλός, η ορατότητα άριστη

και η λίμνη περιτριγυρισμένη από δεκάδες κτίρια, ξενοδοχεία, εμπορικά μαγαζιά, πλανόδιους. Οι πολλοί τουρίστες δίνουν την εντύπωση ότι βρισκόμαστε σε μια πυκνοκατοικημένη γειτονιά ή μάλλον σε κάποιο εμπορικό κέντρο. Όχι δεν μας άρεσε το Σάραχο όπως το βρήκαμε τώρα, καθότι οι οπτικές εικόνες που είχαμε από το 2011 είναι τελείως διαφορετικές και στο σύνολο τους αρνητικές.

Στις 14:20 παίρνουμε το δρόμο της επιστροφής για την πόλη θρύλο του Πόντου, την χιλιотραγουδισμένη Τραπεζούντα. Θα επισκεφθούμε με σειρά την Αγία Σοφία Τραπεζούντας που την επισκευάζουν οι προς ανατολάς γείτονές μας, προκειμένου να την μετατρέψουν σε τζαμί. Προς το παρόν όλα είναι στη θέση τους και δεν έχουν πειράξει εσωτερικά τον ναό, τις αγιογραφίες αλλά ούτε αλλοίωσαν κάτι εξωτερικά. Αμέσως μετά πάμε στη βίλα Καπαγιαννίδη που τώρα λειτουργεί ως μουσείο. Το αριστούργημα αρχιτεκτονικής του 1902 ακόμη και σήμερα δεν μπορεί να αντιγραφεί από τα νέα κτίρια τύπου ΤΟΚΙ που γεμίζει σιγά σιγά η πρωτεύουσα της καρδιάς μας. Στη συνέχεια ο τάφος της Γκιούλ Μπαχάρ, της Μαρίας από τα Λιβερά, σύζυγος του Βαγιαζίτ του Β' και η Παναγία Χρυσοκέφαλος, είναι οι περιοχές που θα επισκεφθούμε. Μετά την ξενάγηση στην εκκλησία μας που τώρα είναι τζαμί, ένα όμορφο περιστατικό με τη συνάντησή μας με τους τρεις ηλικιωμένους Τονιαλίδες που μας μιλούν και μας χαίρονται, θα λάβει χώρα μπροστά στα μάτια της Παναγίας. Πριν τελειώσει η

συζήτηση με τους δασκάλους που τώρα ζουν στην Τραπεζούντα, έρχεται στην παρέα και ο Μουσταφά συνταξιούχος Τόνιαλης και αυτός αστυνομικός στο επάγγελμα. Η συζήτηση στα ρωμαϊκά συνεχίζεται και ενώ οι νέοι αργοναύτες Κομνηνοί φεύγουν για το ξενοδοχείο γύρω στις 18:00, εγώ μένω μαζί τους αφού με καλούν για τοαί στην παρέα τους στη διπλανή πλατεία, όπου λειτουργεί καφετέρια κάτω από το μουσείο που πριν από εκατό χρόνια ήταν ελληνικό αρχοντικό.

Η παρέα μαζί με αυτούς τους ανθρώπους μου δίνει την πεποίθηση ότι εδώ ακόμα και σήμερα οι ρωμαίοι (Πόντιοι Έλληνες) πιστεύουν στις ίδιες αξίες και αρχές που μας άφησαν τα γονικά μας. Με αυτούς του ανθρώπους που είναι όλοι πάνω από 65, ο Χουσεϊν, ο Μουσταφά, ο Εκρέμ και ένας ακόμη που δεν θυμάμαι το όνομά του μου μίλησαν στα ποντιακά για πάνω από δυο ώρες. Όταν ήρθε η ώρα του αποχωρισμού ο Μουσταφά μου λέει, «έλα με τ' εμέν». Τον ακολουθώ και πάμε σπίτι του. Εκεί θέλει να μείνω να κοιμηθώ μαζί τους στο σπίτι του μαζί με την οικογένειά του. Μετά από διάφορες εξηγήσεις καταλαβαίνει ότι πρέπει να γυρίσω στο ξενοδοχείο, ενώ του υπόσχομαι ότι την επόμενη φορά που θα έρθω στη Τραπεζούντα, θα πάω να τον βρω, αφού ξέρω πια το σπίτι του και θα κοιμηθώ εκεί. Στη συνέχεια πηγαίνω στο σπίτι του παππού μου αφού εδώ στα εξώτεια όλα τα σπίτια είναι παλιά ελληνικά. Πηγαίνω στα γνώριμα μέρη που έζησαν οι παππούδες μου και η συγκίνηση που βρίσκομαι στα ιερά χώματα που έζησαν, δημιούργησαν και πέθαναν τα γονικά μου, με συγκλονίζει, καθώς βλέπω το πιθανό σπίτι τους που τώρα είναι εγκαταλειμμένο αφού όλη η περιοχή έγινε εμπορικό κέντρο. Το Carci Cami και το Vredesten είναι δύο κτίρια που ξεχωρίζουν μέσα σε δεκάδες μικρομάγαζα που οι επισκέπτες τους είναι μόνο Τούρκοι.

Γύρω στις 21:30 ξεκινά στην πλατεία Μείντάν το φεστιβάλ χορού με συμμετοχή 17 χωρών. Από την Ελλάδα είναι ένας σύλλογος από τη Λαμία (Πολιτιστικός Σύλλογος Σπερχειάδας). Οι φουστάνελες και η Ελληνική σημαία μέσα στο Μείντάν, μας δίνει την εντύπωση ότι το αντάρτικο που άρχισαν πριν δυο μέρες ο Μπάμπης και ο Παναγιώτης στα βουνά της Σάντας για την ανακατάληψη του Πόντου, ολοκληρώθηκε πολύ γρήγορα. Μπράβο παιδιά είμαστε περήφανοι που έχουμε λεβέντες φίλους και μέλη της Λέσχης. Το φεστιβάλ καλά οργανωμένο με σύγχρονη μουσική και μεγάλη συμμετοχή του κόσμου, θα ολοκληρωθεί γύρω στα μεσάνυχτα και όλοι θα πάμε για ξεκούραση στα δωμάτιά μας.

Σάββατο 3 Αυγούστου 2019

Έφθασε η ημέρα για την αναχώρηση των νέων αργοναυτών. Ξημέρωσε στις 5:00 και ο καιρός είναι καθαρός και δροσερός. Η χιλιотραγουδισμένη και όμορφη Τραπεζούντα μας χαιρετά και όλοι μας θα θυμόμαστε αυτά που βιώσαμε στα σοκάκια, στα χωριά και στα καφενεία της πρωτεύουσας της καρδιάς μας. Βέβαια θα τα αποκρυπτογραφήσουμε εν καιρώ, όταν πάμε στη Δυτική Ελλάδα και σίγουρα για πολλές μέρες θα έχουμε θέματα να ασχοληθούμε.

Στις 8:30 ξεκινάμε την πορεία μας προς την Αργυρούπολη, αφού χαιρετάμε και αφήνουμε αντικαταστάτες μας ένα γκρουπ από Θεσσαλονίκη, που ήρθαν και αυτοί εδώ για το χρέος. Η διαδρομή μέσα από την κοιλάδα της Ματσούκας είναι ευχάριστη καθώς απολαμβάνουμε τη μοναδική θέα που θυμίζει ονειρεμένα τοπία βγαλμένα μέσα από τη φαντασία κάποιου ζωγράφου. Τα ποντικά όρη ψηλά, με υπέροχη βλάστηση. Πεύκα, κυπαρίσσια και έλατα αλλά και μεγάλες εκτάσεις με παρχάρια και καλλιέργειες τσαγιού, θα μας

συντροφεύουν στο διάβα μας για την πόλη του ασημιού. Περνώντας το μεγάλο τούνελ στη διάβαση της Ζύγανας θα δούμε μπροστά μας το Τορούλ, την ελληνικότατη Άρδασσα, που έγινε πλέον Μεγαλούπολη. Περνώντας περιφερειακά την πόλη, θα στρίψουμε αριστερά παίρνοντας το δρόμο για την Αργυρούπολη. Αριστερά σε λίγα χιλιόμετρα βλέπουμε τον δρόμο που οδηγεί προς Σταυρίν, Κρώμνη και Ίμερα και σε λίγα χιλιόμετρα φτάνουμε στην Κιουμούς-χανέ (Αργυρούπολη).

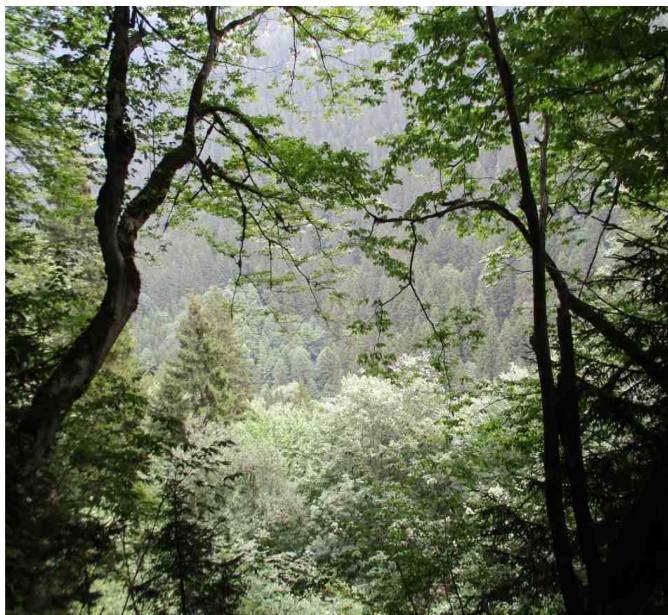
Με δυο dolmus οδηγούμαστε στην παλιά πόλη, στην ελληνική συνοικία για να συναντήσουμε τον ιερό ναό του Αγίου Γεωργίου, μητρόπολη Χαλδίας, όπου ο Άγιος της παιδείας του Πόντου Γερβάσιος Σουμελίδης κράτησε την ορθοδοξία και την Ελλάδα ψηλά στις καρδιές των Ελλήνων του Πόντου. Αμέσως μετά και απέναντι από την εκκλησία βρίσκεται το δημοτικό σχολείο μας και 100 μέτρα παραπάνω το φροντιστήριο Αργυρούπολης. Τα ερειπωμένα κτίρια μένουν εδώ για να μας θυμίζουν τους αιώνες που το ελληνικό πνεύμα μεγαλούργησε, δημιούργησε επί 2.500 χρόνια σε αυτά τα ιερά χώματα. Οι έξι εκκλησίες της Αργυρούπολης είναι πλέον χαλάσματα, δύσκολα αναγνωρίσιμες και τα μοναστήρια της Παναγίας Γουμεράς, του Αγίου Γεωργίου του Χουτουρά και του Αγίου Γεωργίου του Χαλιναρά και πολλά ακόμα μοναστήρια, σε λίγο θα τα θυμόμαστε μόνο από τα βιβλία.

Στις 11:30 παίρνουμε το δρόμο προς τη Σεβάστεια. Ο δρόμος είναι στενός με πολλές στροφές και αρκετά συνεργεία που επισκευάζουν την επαρχιακή οδό σε διάφορα σημεία. Στις 13:10 σταματάμε για τα αναγκαία στην κωμόπολη Σιράν. Όλα απλά χωρίς άγχος ή πιέσεις. Ο κόσμος εδώ κινείται με άλλες ταχύτητες, πιο απλές, πιο ανθρώπινες. Σε 20 λεπτά ξεκινάμε στους δύσκολους δρόμους της κεντρικής Τουρκίας και στις 16:10 φτάνουμε στη Ζάρα. Σε αυτήν την περιοχή η βλάστηση είναι πιο χαμηλή και το τοπίο φτωχό. Εδώ έζησαν οι αετοί του κεντρικού Πόντου, οι αντάρτες που παρέδωσαν τα σπίτια και τις περιουσίες τους, αλλά δεν παρέδωσαν τις ψυχές τους φεύγοντας μέχρι και τον τελευταίο για την Ελλάδα στα μέσα του 1924.

Σε όλη τη διαδρομή ο Νίκος, ο Μανώλης, ο Δάμος, ο Κώστας, η Σοφία, η Καίτη και η Ιωάννα τραγούδησαν με την καρδιά τους όμορφους σκοπούς της πατρίδας. Παρά τη δυσκολία του δρομολογίου και το ακατάλληλο της ώρας κανείς δεν διαμαρτυρήθηκε αλλά μάλλον το ευχαριστήθηκαν.

Στις 16:10 κάνουμε μια στάση στη Ζάρα, το γνωστό Απές. Οι Απεολήδες που συναντάμε στο κοντινό αναψυκτήριο δίπλα στο ποτάμι που περνάει τις παρυφές της πόλης, δεν μιλούν ποντιακά αλλά είναι φιλικοί μαζί μας. Το 24 χωριά που εγκαταλείφθηκαν το 1923 από τους Έλληνες της περιοχής, κατοικούνται πλέον από Τούρκους που ασχολούνται με την κτηνοτροφία και τη γεωργία με μονοτείες καλλιέργειες. Ο Μανώλης είναι η αιτία που ξαφνικά ένας ντόπιος φρουτέμπορας κερνάει σε όλους πεπόνι ιδιαίτερης γεύσης και μυρωδιάς.

Στις 18:00 φτάνουμε στην πόλη της Σεβάστειας, στην πόλη των 40 μαρτύρων Αγίων Χριστιανών και του Αγίου Βλασίου. Μόνο 1500 Έλληνες χριστιανοί κατοικούσαν στην πόλη οι οποίοι και αυτοί έφυγαν για τη μητέρα Ελλάδα με την ανταλλαγή των πληθυσμών. Η πόλη είναι

όμορφη με καινούργια κτίρια και απλώνεται σε ένα επίπεδο. Δεν υπάρχει κάποιο μνημείο ελληνικού ενδιαφέροντος και γι' αυτό βρισκόμαστε κατευθειάν στο ξενοδοχείο.

Κυριακή 4 Αυγούστου 2019

Η βόλτα που κάναμε χθες το βράδυ στην πόλη της Σεβάστειας για να διασκεδάσουμε και να ψωνίσουμε, μας δημιούργησε την εντύπωση ότι βρισκόμαστε σε μια σύγχρονη ευρωπαϊκή πόλη. Καθαρή σε απόλυτο βαθμό, τετραγωνισμένη με σχετικά χαμηλά κτίρια, μεγάλους δρόμους και πλατείες και χιλιάδες κόσμου να κινείται προς κάθε κατεύθυνση κυρίως από τους 320.000 Αλεβίτες που την κατοικούν, θα κερδίσει τις θετικές μας εντυπώσεις.

Το Buyuk otel το ξενοδοχείο που κοιμηθήκαμε θα μας φιλοξενήσει στα υπέροχα δωμάτιά του και θα καλύψει τις γευστικές μας επιθυμίες με το πολύ καλό φαγητό του. Αμέσως μετά μια γρήγορη βόλτα στην κεντρική πλατεία της πόλης όπου δεσπόζει το κτίριο που τώρα είναι μουσείο ιστορίας όπου ο Μουσταφά Κεμάλ στις 4 Σεπτεμβρίου του 1919 είπε το γνωστό «Η Τουρκία στους Τούρκους» και ξεκίνησε η άγρια γενοκτονία των χριστιανικών πληθυσμών και ιδιαίτερα των προγόνων μας.

Στις 10:00 ξεκινάμε για την πόλη της Αμάσειας όπου θα διανυκτερεύσουμε σήμερα. Κατά τη διαδρομή μας συναντάμε χαμηλή βλάστηση σιτηρών που θερίζονται αυτή την εποχή ενώ τα χωριά που συναντάμε εκατέρωθεν του δρόμου είναι ελάχιστα. Κατηφορίζουμε από το 1300 μέτρα που είναι χτισμένη η Σεβάστεια, στην Τοκάτη την όμορφη πόλη με το καθαρό χάνι στο κέντρο της πόλη, όπου όλοι μας θα απολαύσουμε τα ροφήματα που προσφέρουν οι Τούρκοι μαγαζάτορες σε καλές τιμές. Χωρίς κάποιο αξιόλογο μνημείο από τους Έλληνες που ζούσαν εδώ παίρνουμε το δρόμο για την πόλη της Αμάσειας, την γνωστή για τα ''δικαστήρια ανεξαρτησίας'' της Τουρκίας εκεί που η λέξη ανεξαρτησία χάνει το νόημά της. Η Αμάσεια είναι γνωστή για τους 174 προκρίτους Έλληνες όλου του Πόντου που οδηγήθηκαν εδώ πριν 100 χρόνια για να φυλακισθούν και να καταδικασθούν εις τον δια κρεμάλας θάνατον. Ας είναι ελαφρύ το χόμα που τους σκεπάζει εδώ στα άγια βουνά της Αμάσειας, σε υψόμετρο περίπου 1.100 μέτρα. Ο Ίρις ποταμός διασχίζει την όμορφη κατά τα άλλα πόλη και αφήνει στη μια πλευρά τα παλιά ελληνικά σπίτια και αρχοντικά που τώρα είναι μικρομάγαζα που πουλούν souvenir ή είναι εστιατόρια και καφετέριες ενώ στην άλλη πλευρά αναπτύχθηκε η νέα πόλη σύγχρονη με όμορφους και ευγενικούς Τούρκους. Πάνω από τα ελληνικά σπίτια

βλέπουμε τους τεράστιος τάφους των Μυθριδατών λαξευμένους και καρφωμένους στα ξερά βουνά, για να μας θυμίζουν την εδώ δυναστεία των Μυθριδατών μέχρι που ο Μυθριδάτης ο Στ' ο Ευπάτωρ, ανακήρυξε την πόλη πρωτεύουσα του Πόντου.

Αμέσως μετά θα πάμε στο δύσκολο ανηφορικό δρόμο που οδηγεί στο GREEN APPLE OTEL για να ξεκουραστούμε. Η τύχη και σήμερα είναι μαζί μας αφού από το μπαλκόνι του εστιατορίου θα παρακολουθήσουμε το τελετουργικό ενός πλούσιου μουσουλμανικού γάμου. Στη συνέχεια οι αργοναύτες δεν θα πάνε για ύπνο, γιατί όλοι μας θέλουμε να μάθουμε και να συμμετάσχουμε στο παρακάθ που θα γίνει στο μπαλκόνι του ξενοδοχείου. Τα διστιχα, οι σκοποί που θα ακουστούν, τα πειράγματα από όλους προς όλους, θα μας μείνουν αξέχαστα. Παράδοση και διασκέδαση μαζί θα μας κρατήσουν ξύπνιους μέχρι αργά το βράδυ, καθώς το τσίπουρο και τα εδέσματα ρέουν άφθονα.

Όλα όμως κάποια στιγμή τελειώνουν και με φωνές και γέλια θα ξεσηκώσουμε το ξενοδοχείο μέχρι να οδηγηθούμε για ύπνο και ξεκούραση, καθώς η αυριανή ημέρα είναι αρκετά δύσκολη, λόγω της μεγάλης απόστασης από τον επόμενο προορισμό μας, την ΚωνσταντινούΠολις.

Δευτέρα 5 Αυγούστου 2019

Η θέα από το ξενοδοχείο είναι υπέροχη. Η πόλη ξυπνά και σιγά-σιγά κάποια αυτοκίνητα αρχίζουν να φαίνονται στους δρόμους της πόλης. Κατηφορίζοντας από το ξενοδοχείο ξαναβλέπουμε τα όμορφα μνημεία μας και καθώς απομακρυνόμαστε από τα ιερά χώματα των παππούδων μας, σε συνδυασμό με «τα τραγωδίας» που μας έβαλε ο Δημήτρης, γεμίζουν τα μάτια μας δάκρυα και η ψυχή μας φορτώνεται με το γλυκό πόνο των αναμνήσεων.

Μετά από το καλό πρωινό γύρω στις 8:00 περνάμε το δρόμο προς την πόλη. Η βλάστηση ξαναζωντανεύει καθώς πλησιάζουμε στην πόλη Μερζιφούντα. Εδώ το 1850 μ.Χ. οι Αργυροπολίτες έκτισαν την πόλη Γκιουμούς Ματέν. Οι εκκλησίες του Αγίου Γεωργίου και της Παναγίας έχουν καταστραφεί ολοκληρωτικά ενώ το αμερικανικό κολέγιο Ανατόλια, το σχολείο που μαθήτευσαν εκατοντάδες ελληνόπουλα λειτουργεί ακόμα ως κολέγιο. Οι Παφλαγονικές Άλπεις είναι το μεγάλο βουνό που θα κάνουμε πάνω από δύο ώρες να το περάσουμε. Στις 10:15 κάνουμε μια στάση στο ASYA TASILERI όπου εκτός από τα αναγκαία ψωνίζουμε όλοι το περίφημο ρύζι Όσματζιεκ που πήρε το όνομά του από την ομώνυμη πόλη. Στις 10:45 ξαναμπαίνουμε στο λεωφορείο, ενώ ο δρόμος βελτιώνεται όλο και περισσότερο καθώς αφήνουμε πίσω μας την πόλη Τόσια, την πόλη του ξύλου και του ρυζιού. Στις 13:00 σταματάμε για ανεφοδιασμό επί του δρομολογίου και αμέσως παίρνουμε ξανά τον δρόμο, με την Χούλια να μας ενημερώνει για τα έθιμα του Τουρκικού λαού και την παράδοση του. Στη συνέχεια βομβαρδίζεται από ερωτήσεις σχετικά με τις συνήθειες και τον τρόπο ζωής του λαού.

Η ώρα είναι ήδη 13:40 όταν τελειώνει η ενημέρωση από την υπέροχη και γλυκιά ξεναγό μας και το μικρόφωνο παίρνει ο πρόεδρος της Λέσχης Νίκος Τουμπουλίδης. Ήρθε η ώρα που η Λέσχη θα τιμήσει την Χούλια Καβάζ για τις πέντε εκστρατείες που έκανε μαζί μας τα τελευταία δέκα χρόνια. Στιγμές χαράς και συγκίνησης διακατέχουν όλους τους νέους αργοναύτες και ιδιαίτερα τη Χούλια και το σύζυγό της Σάββα που είναι μαζί μας από το Σάββατο.

Αυτό όμως το οδοιπορικό μας ένωσε όλους τόσο πολύ, χάρη στον κ. Μανώλη, τον 81χρονο αειθαλή νέο που μας έμαθε ότι η ηλικία είναι στις ψυχές μας και όχι στα χαρτιά των ληξιαρχείων. Όλη την ημέρα χόρευε και τραγουδούσε με την ψυχή του και μας ξεσήκωσε με τις ατάκες του και το όμορφο πηγαίο χιούμορ του όχι μόνο σήμερα αλλά και σε όλο το προσκόνημα. Ζήσαμε μαζί του και απολαύσαμε και το ταξίδι προς την Ιθάκη. Είναι ο VIP του ταξιδιού και των ψυχών μας.

Στις 15:20 σταματάμε στο υπέροχο και εξυπηρετικό YOROSEL, μένοντας ευχαριστημένοι και από τις τιμές του, και ξεκινάμε για την βασιλίδα των πόλεων. Στις 17:15 περνάμε από τη Νικομήδεια και βλέπουμε την Προποντίδα με αρκετά πλοία να ελλιμενίζονται στα

ήσυχα νερά της. Λίγο πιο κάτω συναντάμε οπτικά την μεγάλη γέφυρα που κτίσθηκε πρόσφατα και ενώνει τις δύο πλευρές της Προποντίδας στο ύψος της Προύσας. Η κίνηση ξαφνικά πυκνώνει και καταλαβαίνουμε ότι μπήκαμε για τα καλά στην πόλη του Μεγάλου Κωνσταντίνου. Τεράστιες πολυκατοικίες, μεγάλα συγκροτήματα εμπορικά και επαγγελματικά, πλατείες και πεζοδρόμια με ιδιαίτερη ομορφιά και γύρω στις 19:00 φθάνουμε στο ξενοδοχείο green park, όπου θα περάσουμε το βράδυ μας. Αφού τακτοποιούμε τις αποσκευές μας, κατηφορίζουμε προς την κεντρική πλατεία της πόλης, την πλατεία Ταξιμ, όπου χιλιάδες κόσμου πηγαινοέρχονται προς κάθε κατεύθυνση. Τα μέλη της αποστολής σκορπίστηκαν σε όλη την πόλη ξοδεύοντας και τα τελευταία ευρώ ή λίρες Τουρκίας, καθώς οι συναλλαγές γίνονται και στα δύο νομίσματα.

Η δύσκολη ημέρα πέρασε με πολλές εικόνες και γνώσεις που μας έδωσαν η Χούλια αλλά και η Έλενα, η υπεύθυνη συνοδός της αποστολής μας, από το γραφείο τουρισμού Α. Αλατσιδή. Αύριο είναι επίσης μια δύσκολη ημέρα καθώς τα 750 χιλιόμετρα που μας χωρίζουν από τη Βέροια, μας οδηγούν σιγά-σιγά στα κρεβάτια μας, για να παραδοθούμε στις σκέψεις και τα όνειρα για τον μοναδικό μας Πόντο.

Τρίτη 6 Αυγούστου 2019

Τα όνειρά μας ήταν σίγουρα γεμάτα με παραστάσεις και εικόνες τόσο από τον Πόντο όσο και από την Πόλη. Η ημέρα ξεκινάει καλά καθώς όλοι είναι ευδιάθετοι αφού σε λίγες ώρες θα ξαναδούν τα αγαπημένα πρόσωπα στη ``Δυτική Ελλάδα``.

Ο ιερός ναός του Πατριαρχείου ο Άγιος Γεώργιος λειτουργεί καθώς σήμερα είναι η γιορτή της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος. Προσκυνούμε τον Αϊ Γιώργη, τους τρεις υπέρλαμπρους φωστήρες της παιδείας και της ορθοδοξίας καθώς εδώ βρίσκονται τα λείψανά τους και τις τρεις γενναίες κόρες όπου τα λείψανά τους βρίσκονται εντός λάρνακας στον ιερό ναό μάρτυρες Χριστού και Ορθοδοξίας.

Αμέσως μετά καθώς κινούμεθα παράπλευρα στον Κεράτιο κόλπο συναντούμε αριστερά μας την Μεγάλη του Γένους Σχολή, όπου ο ελληνισμός, η ορθοδοξία και το υπέροχο ελληνικό πνεύμα μεγαλούργησαν για εκατοντάδες χρόνια. Σήμερα παραμένει κλειστή. Στις 9:10 προσκυνάμε στην Παναγία των Βλαχερνών, παίρνουμε αγίασμα και ψάλλουμε με κατανύξη «Τω Υπερμάχω Στρατηγώ», καθώς εδώ ακούστηκε το αίτημα των Ελλήνων για βοήθεια από την Παναγία για πρώτη φορά, όταν η βασιλεύουσα δεχόταν την απειλή των βαρβάρων. Με συγκίνηση συνεχίζουμε για να δούμε πάλι αριστερά μας τα αδιαπέραστα Θεοδοσιανά τείχη, ενώ στα δεξιά μας συνοδεύει ο Κεράτιος Κόλπος. Η περιοχή του Μπαλουκλί όπου θα επισκεφθούμε το ομώνυμο μοναστήρι παραμένει στις μνήμες μας για το θαύμα των ψαριών με τον καλόγερο, όπου τα τηγανισμένα ψάρια πήδηξαν έξω από το τηγάνι για να βεβαιωθεί ο καλόγερος ότι «η πόλις εάλω». Για το προσκόνημα στο Μπαλουκλί υπάρχουν πολλές ιστορίες, θρύλοι αλλά και μυθεύματα που προκαλούν τον επισκέπτη για περισσότερη μελέτη. Εδώ θα δούμε επίσης τα ελληνικά μνήματα που χρησιμοποιούνται ακόμα και σήμερα κοντά στην περιοχή Φατίχ όπου ζουν οι πιο σκληροπυρηνικοί μουσουλμάνοι. Σε όλη τη διαδρομή

βλέπουμε τα τείχη που τα επισκεύασαν σε ικανοποιητικό βαθμό και κάποιους μπαχτσέδες που οι Κωνσταντινοπολίτες καλλιεργούν για τα σπίτια τους. Αμέσως μετά περνάμε από την πύλη της Συληβρίας, τα τούρκικα μνήματα και σε λίγο προσκυνούμε την Παναγία τη Βλαχέρνα, όπου είναι θαμμένοι όλοι οι Πατριάρχες του Οικουμενικού μας Πατριαρχείου.

Ένας καφές ή ένα τσάι στο απέναντι κατάστημα που είναι καθαρό και πολύ ακριβό, θα είναι το τελευταίο μας πάτημα και αντίο στην πόλη των 18.000.000 κατοίκων, των δύο ηπείρων και των πολλών θρησκειών και πολιτισμών. Τα μαυσωλεία του Μεντερές και του Οζάλ, πρώην πρωθυπουργών της Τουρκίας σε ένα μεγάλο πάρκο, το Mall center ένα από τα μεγαλύτερα εμπορικά κέντρα της πόλης, τα πανύψηλα κτίρια με πάνω από 30 ορόφους και τα προσεγμένα πάρκα, μας συντροφεύουν καθώς παίρνουμε το δρόμο

της επιστροφής γύρω στις 10:40. Ευτυχώς σήμερα οι δρόμοι είναι άδειοι και κινούμαστε γρήγορα προς το τελωνείο των Κήπων. Στις 12:45 σταματάμε για τα αναγκαία στο πρώτο μαγαζί του Μουσταφά, όπου τρώμε και ξεκουραζόμαστε μέχρι τις 13:30. Αμέσως μετά και γύρω στις 14:30 περνάμε από το τούρκικο τελωνείο που δεν έχει καθόλου κίνηση καθώς επίσης και από το ελληνικό τελωνείο και στις 15:30 πιάνουμε την Εγνατία οδό.

Ο Δημήτρης μας βάζει και ακούγονται από τα ηχεία μικρασιάτικα παραδοσιακά τραγούδια και λίγο αργότερα παλιά ζείμπέκικα. Οι γνωστοί ζωηροί φίλοι της μεγάλης παρέας ο Κώστας, η Σοφία και η Καίτη επωφελούνται αυτού του μουσικού διαλείμματος και χορεύουν με ιδιαίτερη επιτυχία στους σκοπούς του μπουζουκιού. Τα χειροκροτήματα και τα παλαμάκια αλλά και η στάση στη Μουσθένη μας επαναφέρουν στην πραγματικότητα.

Στις 18:45 ο Κωστάκης θα βγάλει το τουλούμ και σε σκοπούς «μονού τικ» θα ξεσηκώσουμε το φιλόξενο μαγαζί στον εύφορο κάμπο της Καβάλας. Ωραία διστιχα, εύθυμος σκοπός και ευχάριστοι χοροί θα μας ξαναμεταφέρουν νοερά στον αγαπημένο μας Πόντο. Σε λίγο μπαίνουμε στο λεωφορείο και το μικρόφωνο παίρνει ο Κώστας Σταματιάδης που μας μεταφέρει στον πόντο μέσα από σκέψεις που κατέγραψε στο χαρτί κατά τη διάρκεια του προσκυνήματος.

Η Μάγδα, η Πόπη, η Καίτη θα είναι οι διάδοχοι του Κωνσταντίνου για να πουν πολύ γρήγορα και τις δικές τους σκέψεις και σχόλια από το ταξίδι. Αμέσως μετά ο πρόεδρος της Λέσχης θα κάνει έναν γρήγορα απολογισμό της εκστρατείας και θα αποχαρκτηήσει την Πόπη που κατεβαίνει στη Θεσσαλονίκη, την Αναστασία που κατεβαίνει στην Αλεξάνδρεια και όλους τους υπόλοιπους αργοναύτες εκ μέρους του Δ.Σ. της Ε.Λ. Βέροιας. Επίσης θα ευχαριστησει τον καπετάνιο μας τον Δημήτρη και την Έλενα Αλατσιδου για όλα αυτά που έκαναν όλες αυτές τις ημέρες για να περάσουμε όλοι όμορφα και αξέχαστα στην ``Ανατολική Ελλάδα``. Τους αποχαιρετισμούς κλείνει η Έλενα που με όμορφα και ζεστά λόγια θα μας θυμίσει ότι τώρα ξεκινά η αντίστροφη μέτρηση για την επόμενη εκστρατεία. Με αυτά και άλλα πολλά που συμβαίνουν λίγο πριν φτάσουμε στη Βέροια, οι αργοναύτες ξεφαντώνουν τραγουδώντας και χορεύοντας σε έντονους σκοπούς της πατρίδας.

Η ώρα είναι 21:15 όταν φτάνουμε στη Ελιά όπου με χαρές και κλάματα ανανεώνουμε το ραντεβού μας για κάποιο παρακάθ στη Βέροια. Φιλίες που ξεκίνησαν τώρα, αναμνήσεις και δρώμενα του ταξιδιού, όνειρα και επιθυμίες που πραγματοποιήθηκαν θα μας συνοδεύουν για όλη μας τη ζωή.

Ο θρύλος για τους Έλληνες του Πόντου που χάνεται στους μύθους του Προμηθέα και της Αργοναυτικής εκστρατείας εκεί όπου οι πρόγονοί μας ριζώσαν, δημιούργησαν πολιτισμό, ιστορία και παραδόσεις για περισσότερα από 2.700 χρόνια, επιβεβαιώθηκε με αυτό το ταξίδι προσκόνημα στις αλησμόνητες πατρίδες μας, στα ιερά χώματα του θρυλικού Πόντου.

Είναι χρέος μας αλλά και δικαίωμα στη μνήμη. Είναι σταυρός και ευθύνη μας να υπηρετήσουμε και να αναδείξουμε τη γενοκτονία των παππούδων μας αλλά και όλο του προβλήματος, προς κάθε κατεύθυνση, ώστε το «Ανθεί και φέρει κι άλλο» να γίνει πραγματικότητα.

Λίγες σκέψεις των Αργοναυτών

Σε αυτό το ταξίδι ήταν μαζί μας η Αναστασία Μαυρίδου του Παντελεήμονα, με καταγωγή από Τραπεζούντα. «Πάνω απ' όλα μπήκα στην οικογένεια της Λέσχης και θα παραμείνω. Με αγκαλιάσατε ενώ δεν ήξερα κανένα. Συγκίνηση, χαρά, γνώσεις, φιλίες, ήταν αυτά που βρήκα στους Αργοναύτες της Λέσχης. Τα μάτια των γιαγιάδων, οι αγκαλιές των ανθρώπων που συναντήσαμε, μου θύμισαν τους δικούς μου ανθρώπους».

Η Καίτη Ποταμοπούλου με καταγωγή από τη Σάντα, μαχαλά Πιστοφάντων. «Αναμονή μέχρι να φτάσουμε στην Τραπεζούντα αλλά μόλις πήγα στη Σάντα ανεβαίνοντας παράλληλα με τον ποταμό Γιάμπολη έκλαψα, συγκινήθηκα, θυμήθηκα τον αντάρτη παππού μου. Πολεμιστής, ορθόδοξος χριστιανός, τραντέλλενας. Αυτά που άκουσα στην Ελλάδα ήρθα και τα επιβεβαίωσα εδώ στον Πόντο».

Η Ιωάννα Παπαδοπούλου από το Κάρς και συγκεκριμένα από το Χάσκιοϊ. «Το επισκέφθηκα δεύτερη φορά και θα ξαναπάω. Η όλη οργάνωση από την ΕΛΒ ήταν άριστη και συγχαρητήρια στον πρόεδρο της Λέσχης για τα τραγούδια του, για τη συμπεριφορά του σε όλη τη διάρκεια του προσκονήματος. Το πρακτορείο ταξιδιού ήταν άριστο σε όλη την εκδρομή».

Η Σοφία Φωτιάδου με καταγωγή από το Χάσκιοϊ του Κάρς. «Αγάπη, Πόντος, χορός, τραγούδι. Όλα μαζί τα βίωσα σε αυτό το ταξίδι. Μπράβο στη Λέσχη».

Η Ευθυμία Τσανασίδου με καταγωγή από το Χάσκιοϊ του Κάρς. «Χάρηκα που είδα τα χωριά των προγόνων μας και απογοητεύθηκα από την κακή κατάστασή τους».

Η Αναστασία Καλλιαρίδη με καταγωγή από το Παίπουρτ. «Ήρθα πολλές φορές γιατί το μυαλό μου είναι εδώ. Συγκινήθηκα με την επίσκεψή μου στο Κάρς και νομίζω ότι θα ξανάρθω».

Η Σοφία Ιντζεβίδου με καταγωγή από το Σιντισκόμ του Κάρς. «Χαρμολύπη για αυτά που είδα, πώς ήρθαν στην Ελλάδα σε χρόνια δίσεκτα. Έκανα το ταξίδι της ζωής μου».

Η Μαρία Μπορδένα με καταγωγή της μητέρας της από το Σιντισκόμ του Κάρς. «Ήταν υπέροχα, μεγάλη συγκίνηση όταν επισκεφθήκαμε το Κάρς. Χαίρομαι που πάω φωτογραφίες και μνήμες στη θεία μου που κατάγεται από εδώ. Όλοι ήμασταν μια οικογένεια».

Ο Δαμιανός Ιντζεβίδης με καταγωγή από το Σιντισκόμ Κάρς. «Πολλές στιγμές συγκίνησης, έκλαιγα με αυτά που άκουγα από την ξεναγό. Εύχομαι τα παιδιά μας να συνεχίσουν αυτό που κάναμε εμείς. Τα χωριά μας θα ήταν διαφορετικά αν οι δικοί μας ήταν ακόμα εδώ».

Η Άννα Μπορδένα με καταγωγή από το Σιντισκόμ του Κάρς. «Ιστορική ενημέρωση για τον Πόντο, μεγαλείο ψυχής, ομαδικότητα, αγάπη προς όλους, συναισθήματα χαράς και λύπης, τέλειες αναμνήσεις από αυτό το ταξίδι».

Ο Μανώλης Δελαβερίδης με καταγωγή από την Κρώμνη. «Οι εντυπώσεις δεν περιγράφονται. Πως να περιγράψω αυτά που είδαμε, που βιώσαμε και ακούσαμε αυτές τις ημέρες. Είδα τα σπιτία του παππού μου και της πεθεράς μου. Πήγα πολλές εκδρομές αλλά αυτή ήταν προσκόνημα και πραγματική εκδρομή. Άριστα όλα».

Η Αλέκα Ανανιάδου με καταγωγή από την Σαμούντα. «Ήρθα να ζήσω και να επιβεβαιώσω όλα όσα άκουγα και νόμιζα ότι ήταν υπερβολές. Ήταν αληθινά και στη Βέροια θα προσπαθήσω να μεταφέρω τα βιώματά μου».

Ο Κώστας Σταματιάδης με καταγωγή από την Όλασα Τραπεζούντας. «Τα μάτια τους έκλεισαν και έφυγαν για το μεγάλο ταξίδι. Εμείς οι επόμενοι που μείναμε πίσω κρατάμε όλα τα νάματα τα ιερά εκείνα που μας παραδώσανε. Ισαάκ Σταματιάδης του Νικολάου, Κορυφίδης Γεώργιος του Χρήστου γεννημένοι εκεί. Οι των γονέων ημών γενειότερες. Και εσύ πατέρα των ουρανών συγχώρησον τας αμαρτίας αυτών. Λυτρώνεται η ψυχή κουβαλώντας μαζί της την ελπίδα αυτών όσων μένουν πίσω. Και μια ματιά εκεί στον απέραντο ορίζοντα, στο απέραντο βάθος της σιωπής, της φωνής που πνίγηκε, του ψαλμού και της ραψωδίας που δεν θα βρουν ακροατήριο. Μάτια πονεμένα, υγρά, ένας

κόμπος σφιχτός κάπου στο λαιμό. Μια σκέψη κλονισμένη προς το παρελθόν. Δάκρυα της λύτρωσης...»

Η Σταματούλα Κιατικίδου με καταγωγή από τη Γουμένισσα Κιλκίς. «Ήταν ένα προσκόνημα στον Πόντο. Είμαι 40 χρόνια νύφη σε ποντιακή οικογένεια και αισθάνομαι πόντια. Συγκινήθηκα γιατί θυμήθηκα αυτά που άκουγα από τα πεθερικά μου. Θέλω να ξαναπάω και να βοηθήσω τον άντρα μου να βρούμε το σπίτι του παππού. Όλα ήταν όμορφα. Τέλεια οργάνωση. Υπέροχοι οι άνθρωποι της Λέσχης. Σας αγαπάμε».

Ο Παναγιώτης Μουρατίδης με καταγωγή από το Σιντισκόμ του Κάρς. «Συγκλονίστηκα με τα χωριά μας, τη Σάντα, τα Ίμερα, το Σταυρίν χωριό της γιαγιάς μου, όπου θαύμασα το ναό των Αγίων Θεοδώρων. Και όταν χόρευα τον πυρρίχιο μπροστά στο ναό θυμήθηκα τη μάνα και το τάμα που έκανα να επισκεφθώ το χωριό ως αντάρτης. Θυμήθηκα τα γονικά μου, έκλαιγα, χάρηκα αλλά και θύμωσα με τους Τούρκους και τα χωριά μας που τα έχουν παρατημένα. Η παρέα και η οργάνωση ήταν το αποκορύφωμα του ταξιδιού. Πραγματικά είμαστε αδέρφια όλοι οι συνταξιδιώτες».

Η Αθανασία Πουταχίδου με καταγωγή από την Οινόη. «Ήταν αναπάντεχα όμορφα και συγκινητικά. Ήταν σκάλισμα ψυχής και αναμόχλευση διηγήσεων και ιστοριών που άκουσα από τα γονικά μου».

Η Αγάπη Καζεπίδου με καταγωγή από Λιβάδια Γαλιανας. «Έκλαψα, συγκινήθηκα όταν πήγα στο χωριό των παππούδων μου. Έμαθα πολλά πράγματα από τις ενημερώσεις σας και πέρασα τέλεια μαζί σας. Θα ξανάρθω γιατί έκλαιγα και γελούσα και όλα ήταν ευχάριστα. Μπράβο στη Λέσχη μας. Ήταν ένα όνειρο ζωής. Το καλύτερο ταξίδι μου και το περίμενα. Είδα όλα αυτά που άκουγα από τον παππού μου και ένιωσα ρίγος. Ενθουσιάστηκα με αυτούς που μιλούσα ποντιακά και μας καλημερίζανε στα ρούμτσα (ποντιακά) Καλύτερο συναισθήμα και περηφάνια όταν χορεύαμε τα ποντιακά. Θέλω να ζω τα ίδια κάθε χρόνο με συνεχή ταξίδια στον πόντο. Έμαθα πολλά από τη Λέσχη και γνώρισα υπέροχους ανθρώπους. Άρχισα να μιλάω και ποντιακά».

Ο Φιλοκτήμων Φωτιάδης με καταγωγή από το Σιντισκόμ Κάρς. Ο Β' αντιπρόεδρος της Λέσχης. «Δεν υπάρχουν λόγια. Συγκίνηση, χαρά και αναμνήσεις που θα με συντροφεύουν σε όλη μου τη ζωή. Ήρθα επτά φορές και θα ξανάρθω αν μου το επιτρέψει ο Θεός».

Ο Βασίλης Σταμπουλίδης με τη σύζυγό του Μαρία πολωνικής καταγωγής. Ο Βασίλης είναι απόγονος Ποντίων από την Τραπεζούντα, αλλά αυτός γεννήθηκε στην Πολωνία. «Συγκινήθηκαμε, περάσαμε πολύ καλά, έμαθα ιστορία που δεν ήξερα. Θα ξανάρθω μόνος μου με ΙΧ αυτοκίνητο. Μου ξύπνησαν μνήμες από τον Πόντο. Δεν βρήκα πολλά αρχαία αλλά βρήκα Πόντιους που χάρηκα με την ομιλία τους και ήταν φιλικοί μαζί μας. Μπράβο σας για την οργάνωση του ταξιδιού».

Ο Κωνσταντίνος Καπουρτίδης με καταγωγή από την Σαμούντα. «Θα το ξανακάνω. Όλα ήταν ωραία. Συγκινήθηκα όταν έπαιξα λύρα στα βουνά της Σάντας. Στην Τραπεζούντα ήταν όμορφα. Να συνεχίσετε την παράδοση. Μπράβο στη Λέσχη».

Η Πηγή Τσιούντου με καταγωγή από το Παλαιοχώρι Χαλκιδικής. «Ξεκίνησα να πάω εκδρομή και τελικά μου βγήκε ένα προσκόνημα με τη Λέσχη. Πέρασα τις προσδοκίες μου, έφτασα να χαίρομαι με τις επισκέψεις σε χωριά και σπιτία, όπως στη Σάντα και τη Ματσούκα. Είμαι ενθουσιασμένη και τα βιώματά μου είναι απίστευτα. Γελούσαμε και κλαίγαμε μαζί σας. Είμαι μαζί σας, είμαι στην οικογένειά σας. Θερμή παράκληση όχι 24 ώρες το 24ωρο κεμεντζέ».

Η Μαρία Ζιούζια από τη Νάουσα. Η Μαρία και η Πηγή είναι τα νέα μέλη της μεγάλης οικογένειας της Λέσχης. Είναι ενθουσιασμένη, με τα ίδια συναισθήματα όπως και η Πηγή, καθώς είναι φίλες και όλες αυτές τις ημέρες τις χαρήκαμε σαν παλιούς γνώριμους. «Όλα καλά, Μπράβο σας».

Ο Μπάμπης Καπουρτίδης με καταγωγή από τη Σαμούντα και τη Ζάρα (Απές). Το 2011 επιστρέψαμε από τον Πόντο στην πατρίδα και μετρούσαμε την κάθε μέρα που περνάει για να ξαναπάμε το 2015. Το ταξίδι δεν έγινε για κάποιο λόγο και μας σκότωνε η αναμονή.

Τα χρόνια πέρασαν βασανιστικά μέχρι να έρθει η ευλογημένη χρονιά το 2019. Όταν ξεκινήσαμε από την Ελιά υπήρχε χαρά και στεναχώρια, χαρά γιατί πηγαίναμε στα ιερά χώματα του Πόντου και στεναχώρια γιατί άρχιζε η αντίστροφη μέτρηση των 11 ημερών που θα επιστρέφαμε. Το ταξίδι στέφθηκε με επιτυχία γιατί όλοι γίναμε μια οικογένεια και εκεί ζήσαμε πολλές καταστάσεις και ανάμικτα συναισθήματα. Διασχίσαμε τις Άλπεις του Πόντου αλλά ως αντάρτες του Πόντου. Η αντάρτικη φορεσιά επέστρεψε στα βουνά της Σάντας, της Ίμερας, της Κρώμνης. Ζήσαμε ονειρεμένες στιγμές, ήρθαμε σε επαφή με τα αδέρφια μας και επικοινωνήσαμε με τις ψυχές των αδικοχαμένων προγόνων μας. Τελειώνοντας το ταξίδι ψυχής και χρέους, από αύριο ξεκινάμε να μετράμε αντίστροφα για το επόμενο, αφού δώσαμε από τώρα ραντεβού με τις ψυχές των σφαγμένων προγόνων μας αλλά και με τους τραντέλλενες, που είναι πολλοί εδώ στον Πόντο. Το «ανθεί και φέρε κι άλλο» είναι γεγονός και θα συνεχίσει να υπάρχει, όπως και τα αμάραντα υπήρχαν και θα υπάρχουν».

Ο οδηγός μας, Δημήτρης Κωστής με καταγωγή από την Καλλιόλη. «Εγώ προσωπικά επειδή κάνω συνέχεια εκδρομές μπορώ να πω ότι τα συναισθήματα όταν κάνω εκδρομή και ειδικά με τη Λέσχη στον πόντο, αισθάνομαι Πόντιος. Ψάχνω μαζί σας τα σπιτία των παππούδων σας, τα χωριά σας. Σας ευχαριστώ που είμαι μαζί σας. Θα μείνω στη Σάντα μια βραδιά στο επόμενο προσκόνημα».

Η Έλενα Αλατσιδίου με καταγωγή από Λιβάδια Γαλιανας. «Αυτή τη φορά έζησα κάτι διαφορετικό. Μια ομάδα, μια οικογένεια που έκανε σπουδαία και μοναδικά πράγματα. Δεν ξέρω αν μπορεί να ξαναγίνει. Να είμαστε όλοι καλά και να το ξανακάνουμε».

Η Μάγδα Γουναρά με καταγωγή από Τραπεζούντα. «Για μένα αυτό ήταν ένα όνειρο ζωής. Πραγματοποίησα το τάμα μου προς τη μητέρα και τον πατέρα μου, πηγαίνοντας στις ιδιαίτερες πατρίδες τους. Πήγα στη θέση τους. Δεν έκλαψα μόνο. Διαλύθηκα όταν πάτησα τα χώματα που πάτησαν τα γονικά μου. Χίλια προβλήματα δεν με εμπόδισαν να πάω με τους Αργοναύτες της Λέσχης, στο ασφαλές λιμάνι που το λένε Πόντος. Είμαι έτοιμη να ξανάρθω μαζί σας και την επόμενη φορά».

Η Βάσω Μπουτζιώνα με καταγωγή από τη Σφηκιά Ημαθίας είναι σύζυγος του προέδρου. «Ήρθα στο ταξίδι προσκόνημα με διαταγμό για το τι θα συναντήσω. Επιστρέφω χαρούμενη και περήφανη για τους Πόντιους. Τώρα κατάλαβα γιατί ο Νίκος κάθε μέρα ασχολείται με κάτι που έχει σχέση με τον Πόντο, τραγούδι, λύρα, εφημερίδα της Λέσχης, κλπ. Μπράβο σε όλους γιατί κάνατε ότι μπορούσατε για να περάσουμε όλοι καλά».

Ο Νίκος Τουμπουλίδης με καταγωγή από Τραπεζούντα. «Αναζητώντας μέσα από αυτό το ταξίδι την πραγματικότητα και την επιβεβαίωση των ιστορικών γεγονότων συνειδητοποιήσαμε ότι έχουμε χρέος αλλά και δικαίωμα στη μνήμη. Οι Τραντέλλενες του Πόντου, οι παππούδες μας δηλαδή ήταν, είναι και θα παραμείνουν ιδέες ανεξίτηλες στη μνήμη μας, με υψηλά ιδανικά για την πατρίδα και την Ορθοδοξία. Η ιστορία, η παράδοση και ο πολιτισμός του Πόντου πρέπει να μεταλαμπαδευτεί στις επερχόμενες γενιές και έχουμε όλοι αυτήν την ευθύνη ιδιαίτερα τώρα που μας αξίωσε ο παντοδύναμος να πατήσουμε τα ιερά χώματα των αλύτρωτων και αλησμόνητων πατρίδων μας. Σαν πρόεδρος της Λέσχης ευχαριστώ τον πανάγαθο Θεό, το Γραφείο Γενικού Τουρισμού Αχιλλέα Αλατσιδή και ιδιαίτερα την Έλενα, την εξαιρετική ξεναγό μας Χούλια Καβάζ όλους τους συνοδοιπόρους και αντάρτες της καρδιάς μας και σίγουρα την υπομονετική σύζυγο μου που επιστρέψαμε με ασφάλεια και υγιείς στις οικογένειες μας αλλά και μας δόθηκε η ευκαιρία όλες αυτές τις ημέρες να γίνουμε μια οικογένεια και εύχομαι έτσι να συνεχίσουμε. Συγχαρητήρια και του χρόνου με υγεία».